

Bolagspåverkan 2023

Rapport över Skandias bolagspåverkan 2023

Som ägare har vi ett ansvar att påverka där vi kan. Därför arbetar vi på flera fronter för positiv förändring i de bolag vi äger och för att förflytta normer på marknaden. I denna rapport får du läsa mer om Skandias påverkansarbete under 2023.

skandia:

Innehåll

Påverkan genom analys och dialog	3
Hur utförs påverkansarbetet?.....	3
Påverkan under 2023 – en översikt	5
Effekten av påverkansarbetet.....	5
Trender	6
Påverkan i siffror 2023	8
Metoder för påverkan - fördjupning	9
Reaktiv påverkan.....	9
Proaktiv påverkan.....	10
Röstning på bolagsstämmor och medverkan i valberedningar	11
Skandias tematiska påverkan – ett sätt att påverka branscher	12
Skandias bolagsdialoger 2023	21
Reaktiv påverkan.....	21
Proaktiv påverkan.....	37
Skandia Fonders bolagsstämmoarbete 2023	38
Livförsäkringsbolaget Skandia bolagsstämmoarbete 2023	43
Tematisk påverkan	48

Kontakt

Skandias Kapitalförvaltning
kundinflytande@skandia.se

Påverkan genom analys och dialog

Skandia har ett långsiktigt kundåtagande som sträcker sig flera decennier framåt i tiden. Inom ramen för detta uppdrag förvaltar vi runt 804 miljarder kronor via Skandias livportfölj och fonderbjudandet. Skandia har valt en diversifierad investeringsstrategi som är uppbyggd för att vara långsiktig och klara olika marknadsklimat. Därför investerar Skandia i ett stort antal bolag och tillgångar, både i Sverige och utomlands genom direkt ägande eller via externt förvaltade fonder. Som en del i vårt ägararbete bedriver vi påverkan mot en del av de bolag som vi har ägarintressen i, samt genom dialog med de externa förvaltare vi noggrant valt ut och regelbundet granskar.

Skandias vill bedriva ett aktivt och relevant påverkansarbete för att främja bolag, förvaltare och ibland hela branscher att vara linjerade med Skandias förväntningar. Vår ambition är en investeringsportfölj med företag som arbetar aktivt med väsentliga hållbarhetsfaktorer och som följer relevanta hållbarhetsstandarder, med vetskap om att förutsättningar kan variera mellan olika marknader. Skandias förväntansbild på bolag beskrivs ytterligare i våra ställningstaganden som finns tillgängliga på skandia.se

Våra möjligheter att påverka varierar utifrån vilket inflytande som Skandia har, bl.a. utifrån ägarformen för innehavet. Påverkansaktiviteterna utformas därmed utifrån de specifika förutsättningarna, och kan ske genom att Skandia driver enskild dialog direkt med bolaget, genom att bedriva gemensam dialog med andra investerare och genom ombud, eller genom att ingå i olika, för Skandia relevanta och strategiskt utvalda, investerarinitiativ. Genom att nyttja denna mix av påverkansmöjligheter vill Skandia skapa en konstruktiv dialog med bolag, uppnå meningsfulla och bestående förändringar samt främja positiva branschförflyttningar.

Vårt påverkansarbete omfattar flera typer av aktiviteter:

- **Reaktiv påverkan** i de fall vi identifierat brister i ett bolags hållbarhetsarbete, till exempel i form av en incident.
- **Proaktiv påverkan** som en del i vår bolagsanalys eller i de fall vi identifierar förbättringsmöjligheter i ett bolags hållbarhetsarbete. För proaktiv påverkan prioriterar vi de bolag där vi är större ägare.
- Röstning på **bolagsstämmor** och medverkan i **valberedningar**.
- **Tematisk påverkan** är en form av proaktiv påverkan där flera bolag adresseras samtidigt inom områden som vi bedömt som särskilt viktiga, till exempel klimat, mänskliga rättigheter eller främjande av FNs 17 Globala Hållbarhetsmål.

Dialoger och ägarstyrningskontakter är del av vårt långsiktiga arbete som aktiv ägare. En påverkansdialog kan exempelvis handla om bolagens arbete för att minska utsläpp, respektera fackliga rättigheter eller förebygga korrupktion. Genom att vi ställer frågor om bolagens hållbarhetsarbete utmanas de i att utveckla sitt arbete och ha en medvetenhet kring frågorna. Vi kan på så vis bidra till att främja en hållbar utveckling.

Om vi får indikationer att ett företag på ett mycket negativt sätt påverkar människa, miljö och samhälle genom sitt aktiva agerande, försumlighet eller underlåtenhet är vår första prioritering att söka dialog för att utreda ansvarsförhållanden och säkerställa att adekvata åtgärder vidtas. Vår huvudstrategi är att vara kvar som ägare och försöka påverka bolagen i en mer hållbar riktning, men i vissa fall leder inte påverkansaktiviteterna till en acceptabel lösning och då säljs investeringarna tills bolagen tagit tillräckliga åtgärder. Vår exkluderingslista finns tillgänglig på skandia.se.

Hur utförs påverkansarbetet?

Påverkansarbetet sker gemensamt för Skandias fondbolag och Skandias livbolag, med undantag för deltagande i valberedningar och bolagsstämmor. Kontakten sker genom mail eller möten (fysiska eller digitalt) och genomförs antingen av oss själva eller av våra analysleverantörer för vår räkning, dessa är ISS ESG och Sustainalytics. Vi samarbetar även med andra investerare i tematiska påverkansprojekt.

Vi är övertygade om att effekten av påverkansarbetet gynnas av samverkan mellan investerare och av breda konstruktiva ansatser som omfattar hela branscher, värdekedjor och marknader. Att samla flera investerare och flera bolag runt bordet i gemensamma frågor, skapar en dynamik och växelverkan som lägger grunden för verkliga normförflyttningar. Det kan röra sig om att höja nivån av transparens inom ett område, som i sin tur kan driva positiv förändring, men också att företag kan lära av varandra när det gäller hantering av utmanande frågor som mänskliga rättigheter i leverantörsledet eller arbete mot korruption. Även investerare kan lära av varandra och av företagen så att våra påverkansdialoger blir relevanta och träffsäkra. Skandia är aktiva i flera olika samverkansinitiativ med både svenska och internationella investerare.

För att förstå bolagens specifika utmaningar och ställa relevanta krav krävs en djup förståelse inom specifika områden. Under året har vi exempelvis arbetat med komplexa frågor som korruption, farliga kemikalier och biologisk mångfald. Genom att involvera externa kunskapspartners, med specialistkompetens inom olika hållbarhetsfrågor, och som representerar flera aktörer, kan vi uppnå både skalfördelar samt åstadkomma större förändring i frågan.

Under 2023 har Skandias ESG-team och portföljförvaltare, våra analysleverantörer samt samarbetspartners för vår räkning haft kontakt med **över 700 bolag** med anledning av bolagens hållbarhetsarbete eller i bolagsstyrningsärenden. Den siffran omfattar även bolag som är adresserade via initiativ som stöds av Skandia och drivs av andra investerare.

Skandia utvärderar alla fondförvaltare som har förvaltningsuppdrag åt Skandias livbolag eller vars fonder erbjuds på Skandias fondförsäkringsplattform. Utvärderingen sker dels när fonden väljs in och dels i löpande uppföljning. Fondförvaltarna utvärderas med avseende på deras förmåga att beakta hållbarhetsaspekter i förvaltningen och vi granskar innehaven i deras fonder. I de fall vi identifierar innehav i våra externa förvaltningsuppdrag som vi bedömer uppvisar brister i hållbarhetsarbetet adresseras och påtalas detta med den externa förvaltaren. Vår dialog med fondförvaltarna syftar även till att stimulera dem att löpande utveckla integreringen av hållbarhetsaspekter i förvaltningen.

Vi återkopplar årligen de individuella resultaten av våra granskningar till respektive fondförvaltare samt våra förväntningar på förvaltarnas fortsatta hållbarhetsarbete. Vi upplever att fondförvaltarna är lyhörda för våra synpunkter och utvecklas år från år. Under 2023 fortsatte vi att se positiva förflyttningar hos flera av de externa fondförvaltarna särskilt kring ökad transparens och hållbarhetsrapportering. I de fall fonderna eller förvaltarna inte visar vilja att leva upp till våra förväntningar så väljs dessa löpande bort.

Skandia i enskild dialog med bolag eller förvaltare

Skandia har haft reaktiva dialoger med ett flertal svenska bolag till följd av mediagranskningar där de anklagats för att ha haft affärer i Ryssland trots löften om exportförbud. Syftet med dialogerna har varit att förstå bolagens perspektiv och hur de kommer att åtgärda eventuella brister i efterlevnad av interna riktlinjer; samt säkerställa att bolagen har rätt processer för analys, bedömning och uppföljning av risker vid leverans av produkter till nya kunder och länder.

Skandia i samarbete med utvalda påverkanspartners

FAIRR (Farm Animal Investment Risk & Return) driver påverkansdialoger med fokus på ESG-utmaningar kopplat till djurhållning i livsmedelsproduktionen. Skandia är med i flera av organisationens påverkansdialoger med företag främst inom livsmedelsindustrin. Under 2023 anslöt Skandia till ytterligare två av deras påverkansdialoger med fokus på antimikrobiell resistens (AMR) vilket är en kritisk global risk för människans hälsa med stora potentiella ekonomiska implikationer.

Skandia i samarbete med globala investerarkollektiv

Nature Action 100 startades under 2023 och är ett globalt initiativ med över 200 investerare. Initiativets syfte är att driva påverkansdialoger med 100 bolag fokuserat på bevarandet av biologisk mångfald och naturvärden. De utvalda bolagen är verksamma inom sektorer som anses ha negativ inverkan på naturen på grund av överexploatering av naturresurser och höga risker för förorening av mark och vatten vilket leder till förlusten av olika arters livsmiljöer. Skandia deltar som lead investor inom detta samarbete.

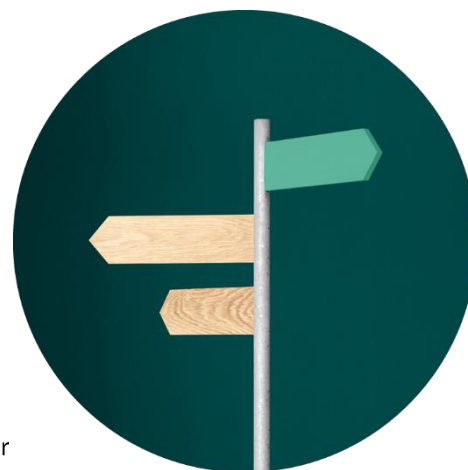
Påverkan under 2023 – en översikt

Effekten av påverkansarbetet

Förändringar i ett bolags verksamhet kan bero på många olika faktorer, där dialog och påverkan från ägare är en. Det är inte enkelt att helt särskilja vilken faktor som påverkar ett bolag i en given situation. Vi anser dock att vi som en aktiv ägare ska påverka där vi kan och att det arbetet har positiva effekter, på kort såväl som på lång sikt. Vår hypotes för förändring är att om vi, tillsammans med andra aktörer, ständigt uppmärksammar, visar på våra förväntningar kring och diskuterar hållbarhetsaspekter så bidrar det till att öka bolagens medvetenhet och fokus på frågorna. Därmed påverkar vi också på vilket sätt bolagen arbetar med frågorna. Vi väljer att redovisa de aktiviteter vi genomför för att driva på förändring och uppmärksamma de hållbarhetsaspekter som vi anser vara mest relevanta för respektive bolag.

Allt eftersom bolagens ESG-rapportering utökas och standardiseras blir påverkansaktiviteter alltmer konkreta och ett av de viktigaste verktygen som institutionella investerare, som Skandia, har för att driva på en hållbar utveckling. Under 2023 har vi fortsatt att se positiva effekter hos de bolag vi haft dialoger med. Till exempel har investerarinitiativet Climate Action 100+, som för dialog med 180 bolag, sett en generell förbättring vad gäller åtaganden och rapportering kring bolags klimatmål. Mer specifikt har vi sett en ökning från 52% 2022 till 59% 2023 av dessa bolag som rapporterar vilka konkreta åtgärder de vidtar för att minska sina koldioxidutsläpp och uppfylla sina klimatmål.

Ett annat intressant exempel är från organisationen FAIRR som mellan 2016-2019 drev framgångsrika dialoger med 20 bolag verksamma inom snabbmats-/quick-service restauranger för att förbättra hanteringen av antibiotika i deras värdekedjor. Sedan FAIRR avslutade dialogerna 2019, och i avsaknad av kontinuerligt

investerartryck, har företagets ansträngningar dock sviktat, vilket tydligt visar på behovet för investerare att åter engagera sektorn och dialogerna återupptogs därför igen under 2023.

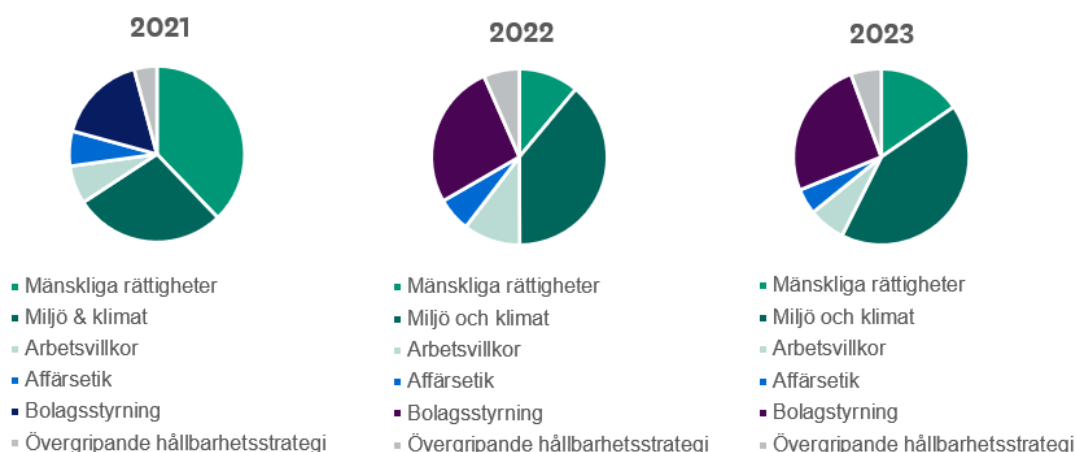
Tematiska initiativ kan variera mycket i omfattning och antal berörda bolag beroende på den ansats vi väljer och de möjligheter vi har att påverka. För Skandia, totalt sett, låg antalet kontaktade bolag under 2023 på ungefär 750 bolag.

Investerarinitiativ är dynamiska och genomgår också olika faser då tid krävs för informationsinsamling, konsolidering och reflektion och andra faser är mer fokuserade på att driva dialoger med bolag. Ett exempel är det svenska investerarnätverket Hållbart Värdeskapande där Skandia under sitt ordförandeskap för nätverket 2022–2023 bl.a. drev övergången till sin nya samverkansform och därför minskade antalet dialoger med bolag från ca 300 st år 2021 till 0 under 2023 men kommer igen att återupptas i ett mindre format under 2024. Antalet bolag är därför inte ett ändamål i sig. Vi fokuserar i stället på att noggrant välja påverkansaktiviteter där vi ser störst möjlighet att bidra till en positiv förändring i de bolag vi äger och för att förflytta normer på marknaden.

Trender

Under klimatmötet COP28 i Dubai skärptes tonen ytterligare vad gäller behovet att adressera klimatförändringarna och minska dess effekter. Detta återspeglas även i våra påverkansdialoger där vi ser att andelen bolagsdialoger om miljö och klimat stadigt ökat de tre senaste åren, främst med fokus på hur bolag kan agera för att minimera klimatrisker och bidra positivt till klimatomställningen. Samtidigt blir det allt tydligare att bolagens vilja och förmåga att ställa om till stor del är avhängigt politiska agendor och beslut på olika marknader, varför det blivit vanligare att investerare även riktar sitt påverkansarbete mot stater och politiker.

Frågor som adresserades (Miljö och klimat i mörkgrönt):

2023 var ett år då särskilt många tematiska samarbeten startats upp och utvecklades. Inom avskogning och biologisk mångfald startades Nature Action 100 och Financial Sector Deforestation Action utökade antal dialoger; inom antikorrupktion påbörjades bolagsdialogerna inom Investor Integrity Forum; inom mänskliga rättigheter har PRI Advance börjat adressera bolag inom gruvindustrin och förnybar energi.

Tematiskt har vi sett att artificiell intelligens (AI) och antimikrobiell resistens (AMR) klättrat högre upp på agendan för ESG-frågor:

- AI-teknologier har utvecklats stadigt under åren och 2023 var året då AI introducerades för allmänheten. Användandet och integrering av AI i affärs- och operativa processer ökar bland företag och flyttar fram gränser för effektivisering och optimering. Detta innebär stora möjligheter för företag men det är viktigt att bolag aktivt beaktar olika ESG-risker som kan accelereras när AI tillämpas. Detta har satt fokus på teknikbolag och hur de integrerar mänskliga rättigheter i sin verksamhet, tjänster och produkter. Under 2023 anslöt sig Skandia till AP-fondernas Etikråds investerarinitiativ Big Tech and Human Rights, och under 2024 initieras ytterligare ett investerarinitiativ på detta tema: Collective Impact Coalition for Ethical Artificial Intelligence.

- Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) är AMR ett av de största hoten mot global hälsa, livsmedelssäkerhet och utveckling idag. I takt med att antibiotika blir mindre effektiva blir en växande lista med infektioner svåra och ibland omöjliga att behandla. Under 2023 har Skandia anslutit sig till två av FAIRRs nya teman med syfte att minska onödig användning av antibiotika och förebygga uppkomsten av resistens. I fokus för påverkan är bolag inom restaurangbranschen och bolag som producerar djurläkemedel.

Vi fortsätter att se en generell effektivisering av påverkansarbetet på både global och lokal nivå. Investerare agerar proaktivt och i samverkan med andra aktörer. Framför allt bland svenska investerare finns en stark samarbetsvilja i många frågor och en gemensam uppfattning att vi helst arbetar tillsammans för en positiv förändring. Denna samarbetsvilja uppskattas ofta av bolagen som kan adressera en specifik fråga med samtliga investerare i stället för en och en.

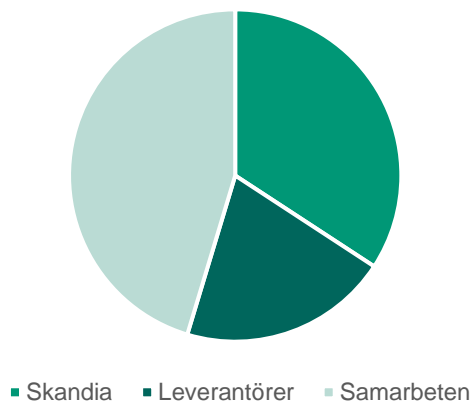
Digitaliseringen har också medfört att fler likasinnade investerare i olika länder samarbetar kring fler bolag som är utspridda runtom i världen. Även bolagen mobiliserar fler personer från sin sida, oavsett var i världen de befinner sig och konversationerna med bolagen är ofta dynamiska och interaktiva.

Samverkan sker även med olika intresseorganisationer och specialister. Dessa ser alltmer investerare som aktörer med potential att driva betydande förändring och har ökat sin förståelse för investerarens specifika förutsättningar att påverka bolag. När investerare och sakkunniga lyckas skapa en gemensam konstruktiv ansats öppnas ännu fler möjligheter att påverka och ta oss an utmanande frågor. Exempel på sådana initiativ är vårt samarbete med Transparency International Sverige inom investerarinitiativet Investor Integrity Forum och vårt samarbete med ChemSec inom Investor Initiative on Hazardous Chemicals. Vi ser dessa organisationer som våra kunskapspartners som hjälper oss öka vår analyskapacitet och förmåga att ställa de relevanta frågorna inom varje område.

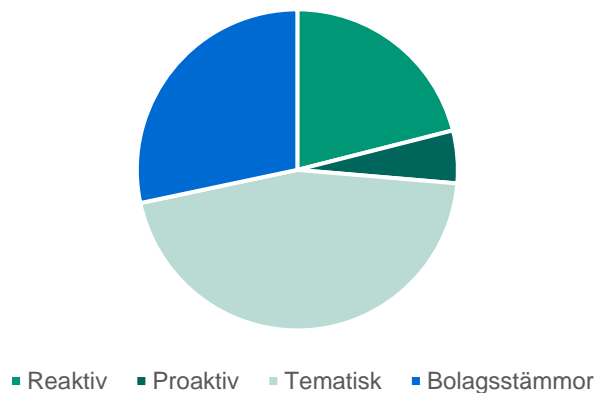
Vi ser också fler investerarinitiativ som väljer att påverka och föra dialog med andra samhällsaktörer än bolag, som är avgörande för att åstadkomma en förflyttning. Ett exempel är Chemsecs Investors Initiative on Hazardous Chemicals som under året skickade ett brev till EU-kommissionen för att behålla och inte vattna ur den befintliga skrivningen om farliga kemikalier i den kommande taxonomilagstiftningen för att kunna stötta en utfasning av farliga kemikalier i vårt samhälle.

Påverkan i siffror 2023

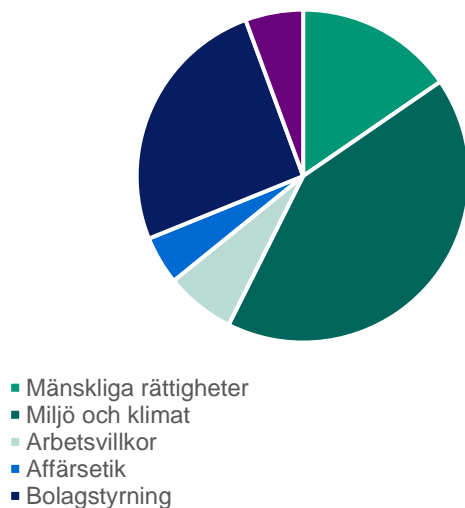
Vem utförde påvekansaktiviteterna?

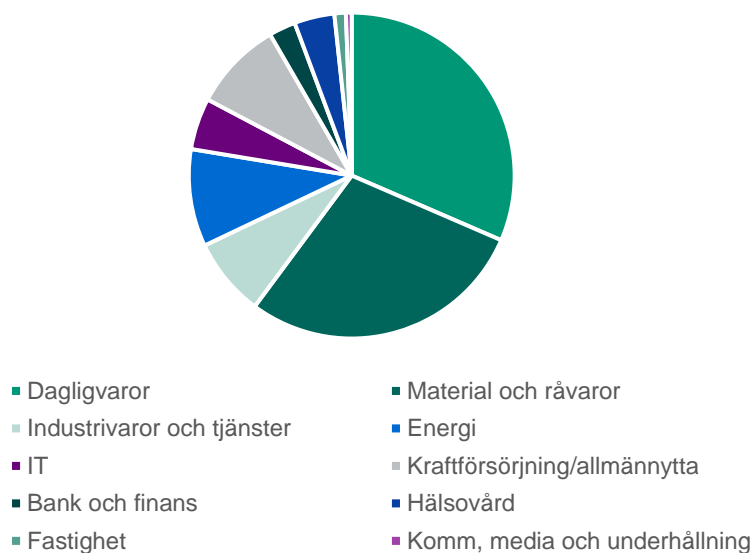
Vilken typ av påverkan genomfördes?

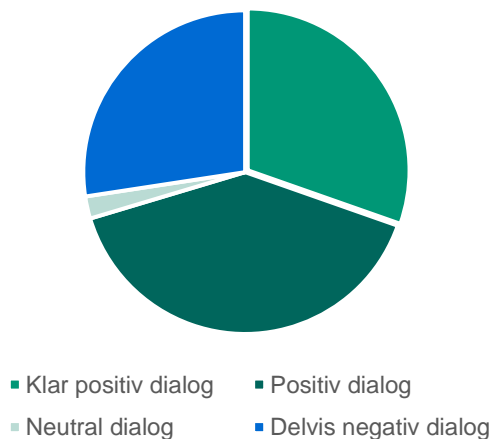
Vilka frågor adresserades?

Vilka sektorer finns bolagen i?

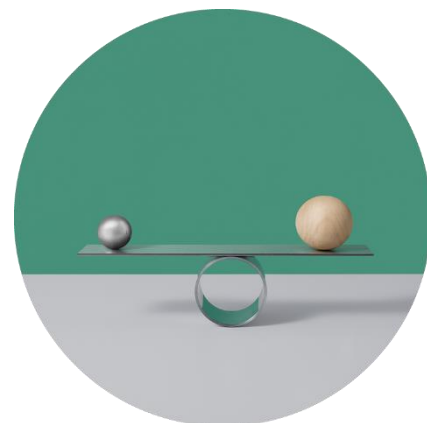
Dialogutveckling reaktiva dialoger

Metoder för påverkan - fördjupning

Skandia bedriver påverkan med olika metoder och olika utgångspunkter utifrån det som anses vara bäst inför ett investeringsbeslut eller som en del av vårt aktiva och ansvarfulla ägande.

- **Reaktiv påverkan**
- **Proaktiv påverkan**
- **Påverkan via bolagsstämмоarbete**
- **Tematisk påverkan och samarbeten**

Reaktiv påverkan

Med reaktiv påverkan menar vi en dialog som inleds efter att en incident har ägt rum eller en allvarlig brist identifierats. Att följa upp incidenter är ett sätt att utöva påverkan som ägare. De reaktiva påverkansaktiviteterna lutar sig i de allra flesta fall mot förväntningar som uttrycks inom internationella normer, såsom UN Global Compact och OECDs Riktlinjer för Multinationella företag.

Syftet med påverkansarbetet är att säkerställa att bolagen åtgärdar bristerna och säkerställer att liknande incidenter inte kan inträffa igen. Under 2023 noterade vi en viss minskning i antal dialoger med positiv utveckling, dvs att bolagen är öppna för dialog och har en positiv utveckling i form av uppnådda mål eller delmål för dialogen. Detta kan bero på flera faktorer som till exempel att förväntningarna på bolagen skruvas upp eller att fler bolag i tillväxtmarknader adresseras som generellt har mindre erfarenhet och kapacitet av att hantera denna typ av dialoger med investerare.

Vem utför påverkansarbetet?

Vi anlitar ISS ESG och Sustainalytics för att bedriva påverkan för vår räkning gentemot bolag som avviker från internationella normer, inte minst när det gäller bolag utanför Sverige. I många fall är Skandias ESG-team delaktiga i dialogerna och i vissa fall bedriver vi också egen dialog med bolag som ett komplement.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 genomfördes påverkansaktiviteter gentemot drygt 245 bolag inom ramen för reaktiv påverkan. Det omfattar de bolag som ISS ESG kontaktat för Skandias räkning inom ramen för processen Pooled Engagement, samt de bolag som i Sustainalytics process kategoriserats som lämpliga fall för påverkansdialog. Skandia har även haft egen dialog med 10 bolag till följd av incidenter. Den fullständiga listan över adresserade bolag hittar du [här](#).

Proaktiv påverkan

En proaktiv dialog sker i de fall vi i vår analys identifierar förbättringsmöjligheter i ett bolags hållbarhetsarbete. Det kan också vara dialoger för att komma närmre och öka vår kunskap om vissa bolag och branscher för att senare utveckla en tydligare förväntan på deras hållbarhetsarbete.

För proaktiv påverkan prioriterar vi de bolag där vi är större ägare. Ofta är det svenska bolag och diskussionerna med dessa rör såväl hållbarhetsrelaterade risker som möjligheter, transparens och rapportering. Proaktiva påverkansaktiviteter kan även ske på bolagets initiativ då det är vanligt förekommande att bolag vänder sig till sina ägare för att få vår syn på deras hållbarhetsarbete. Genom att bidra med vår kompetens på området har vi goda möjligheter att påverka utvecklingen av bolagens hållbarhetsarbete.

Syftet med de proaktiva påverkansaktiviteterna är att uppmuntra bolag att fortsätta utveckla sitt hållbarhetsarbete som ett medel för att behålla sin konkurrenskraft, samt säkerställa att de arbetar förebyggande för att undvika negativ påverkan på människa, miljö och samhälle. Det är tydligt att fler bolag utökar och stärker sina resurser för att hantera hållbarhetsrisker och möjligheter. Bolagen är vanligtvis positivt inställda till den typen av dialog.

Vem utför påverkansarbetet?

Det proaktiva påverkansarbetet genomförs av Skandias ESG-team, ofta i samband med bolagsanalys, och av våra portföljförvaltare, som en del i de ordinarie kontakterna med bolagen som vi är investerade i.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 genomfördes påverkansaktiviteter gentemot 62 bolag inom ramen för proaktiv påverkan, vilket är en minskning från 2022 (87) vilket delvis beror på att vi prioriterar att samverka med andra investerare när den möjlighet finns. Den fullständiga listan över adresserade bolag hittar du [här](#).

Röstning på bolagsstämmor och medverkan i valberedningar

Att rösta på bolagsstämmor och vara aktiva i styrelserekryteringsprocesser är ett sätt att påverka bolag i en mer hållbar riktning. Skandia deltar och röstar i de bolag där vi har en större ägarandel, i form av röster eller kapital, och där vi även är mindre ägare men där intressefrågor avhandlas på stämman. På den svenska marknaden deltar vi även i valberedningsarbete när vi bjuds in till deltagande som långsiktig större ägare. Ett aktivt ägarskap har betydelse för värdeskapandet inom portföljförvaltningen, vilket kommer våra kunder och andelsägare till godo i förlängningen. Efter att vi analyserat frågor inför bolagsstämmor röstar vi både för förslag vi stödjer och mot de förslag som avviker från Skandias policy för ansvarsfulla investeringar. Dialog förs även med bolagens styrelser både före och efter bolagsstämmorna.

Skandia verkar för att en styrelseutvärdering ska genomföras i de bolag där vi deltar i valberedningen för att säkerställa att sammansättningen besitter rätt kompetens och som ett led i utvärdering av styrelsens arbete. I valberedningsuppdraget ingår att sträva efter en balanserad sammansättning av styrelseledamöter utifrån flera parametrar, däribland en mångfald av kompetens, erfarenhet, kön och ålder. För Skandia innebär det även att vi förväntar oss att hållbarhetsfrågor som är relevanta för verksamheten beaktas av styrelseledamöterna. Arbetet utgår alltid från att säkerställa att bolagets högsta styrande organ, styrelsen, ges bästa möjliga förutsättningar att ge bolagsledningen stöd och verktyg för att driva verksamheten på bästa sätt för aktieägarna.

Vem utför påverkansarbetet?

Skandias livbolag respektive Skandias fondbolag utser representanter att företräda oss på bolagsstämmor och i valberedningar, oftast personer från Skandias kapitalförvaltning. Deltagande vid bolagsstämmor har också gjorts via poströstning.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 röstade Skandias livbolag på stämmor i 163 bolag och Skandias fondbolag 171 bolag.

Skandias livbolag deltog i valberedningen i sju bolag; Proact IT Group AB, Qleanair Holding AB, SKF AB, SAAB AB, Orrön Energy, Solid Försäkring AB, och Resurs Holding AB och Skandias fondbolag i två bolag; Jetpak Top Holding AB och Precise Biometrics AB.

Den fullständiga listan över adresserade bolag hittar du [här](#). Se även Skandias fondbolags respektive Skandias livbolags bolagsstyrningsrapporter på [skandia.se](https://www.skandia.se) för mer information.

Skandias tematiska påverkan – ett sätt att påverka branscher

Skandia har under flera år arbetat med tematisk påverkan för att adressera risker och möjligheter för en hel bransch eller industri. 2023 var ett år då särskilt många tematiska samarbeten startats upp och utvecklats inom avskogning och biologisk mångfald (Nature Action 100 & Financial Sector Deforestation Action); antikorrupktion (Investor Integrity Forum); mänskliga rättigheter (PRI Advance & AP fondernas Etikråd om Big Tech); antimikrobiell resistens (FAIRR Restaurant Antibiotics & Animal Pharmaceutical Antibiotics).

Skandia har under 2022-2023 varit ordförande för det svenska investerarnätverket **Hållbart Värdeskapande**. Hållbart Värdeskapande startades 2009 med Skandia som en av grundarna och hade som mål att adressera olika hållbarhetsaspekter och för dialog med företag på svenska börsen. Temat för 2022 var hur företag hanterar så kallade Scope 3-utsläpp i sitt klimatarbete och -rapportering. Nätverket genomlyste även hur svenska företag hanterar biologisk mångfald, och återbesökte även temat mänskliga rättigheter. Granskningen av dessa teman resulterade i en rapport som följdes upp med ett kunskapshöjande webinarium. Under 2023 drev Skandia övergången av nätverket till en ny samverkansform anpassat efter de förflyttningar som skett sedan nätverkets start. Investerarnätverka kommer att återuppta dialoger med bolag under 2024.

Tematisk påverkan – Klimat och miljö

Klimatfärdplan och påverkan

Skandia har antagit en klimatfärdplan där syftet är att våra investeringar och våra påverkansaktiviteter ska spegla och bidra till den gemensamma målsättningen i Parisavtalet, att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5C. Vår ambition är att väsentligt och stegvis minska vår exponering mot fossila bränslen, då vi ser betydande finansiella risker kopplade till den sektorn på lång sikt. Skandia har sedan 2016 valt bort bolag som utvinner kol. Målet är att ytterligare minska innehaven i fossila bränslen med 75 procent till 2025, jämfört med 2019. Samtidigt vill vi fördubbla vår exponering mot bolag som bidrar positivt till klimatomställningen, exempelvis inom utbyggnaden av förnybara energisystem. Bolagens förmåga och vilja till klimatomställning är viktiga utgångspunkter för både exkluderingsbeslut och potential för påverkan. Detta bedöms utifrån deras nuvarande verksamhet, ambitioner och framtidsutsikter. I påverkansarbetet ryms även dialoger med bolag i den gröna omställningen, där det också finns risk för negativ miljömässig och social påverkan.

Klimatomställning – risker och möjligheter

Vi för löpande dialoger med bolag om hur de kan agera för att minimera klimatrisker och bidra positivt till klimatomställningen. Skandia är en så kallad TCFD (Taskforce on Climate-related Financial Disclosure) Supporter, vilket innebär att vi ställer oss bakom en ökad öppenhet kring klimatrisker och uppmanar företag att utveckla sin klimatriskanalys och -rapportering. Vi ser det även som positivt om bolag i energisektorn främjar ökad forskning och utveckling av förnybara energislag, renare förbränning av fossila bränslen samt samverkar inom internationella initiativ kring dessa frågor. Under 2023 har vi fortsatt att engagera oss i de branschsamarbeten som beskrivs nedan.

Climate Action 100+

Climate Action 100+ är ett globalt samarbetsprojekt för över 700 investerare som adresserar de ca 180 börsnoterade bolagen med störst utsläpp av koldioxid, i syfte att de ska minska sina utsläpp och öka sin transparens kring klimatfrågan. Under 2023 gick initiativet in i sin andra fas som fortsätter till 2030, med fokus på hur bolagen arbetar med att utveckla och implementera trovärdiga omställningsplaner i linje med Parisavtalet på kort och medellång sikt. Läs mer om initiativet på [Climate Action 100+'s hemsida](#).

Vem utför påverkansarbetet?

Dialogerna utförs av investerarna i initiativet och samordnas av UN PRI, IIGCC, Ceres och AIGCC. Skandia deltar som en av tre 'lead investors' för dialogen med SSAB och 'supporting investor' för dialogen med Volvo.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades 180 bolag inom ramen för detta initiativ. Den fullständiga listan över adresserade bolag hittar du [här](#).

Tematisk påverkan – Klimat och miljö (fortsättning)

Avskogning och biologisk mångfald

Skogar spelar en viktig roll för att bromsa klimatförändringarna och är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden och främja allt liv på jorden. Den accelererande globala avskogningen och den storskaliga omvandlingen av skogsmark driver klimatförändringar och förlusten av biologisk mångfald, samtidigt som det kan ha allvarliga negativa effekter på mänskliga rättigheter. Till exempel, förändringar i markanvändningen motsvarar idag 10 procent av de årliga CO₂-utsläppen. Att skydda och rehabilitera natur och ekosystem är därför avgörande för minskningen av koldioxidutsläpp och anpassandet till en varmare planet. Förlust av natur och biologisk mångfald utgör även en väsentlig finansiell risk för företag eftersom de både påverkar och påverkas av denna förändring. Det blir därför allt viktigare att bolag förankrar hänsyn till naturen i sina affärsmodeller, strategier och klimatomställningsplaner. Under 2023 har vi deltagit i uppstarten av investerarinitiativet Nature Action 100 och fortsatt vårt engagemang i Financial Sector Deforestation Action (FSDA).

Nature Action 100

I december 2022 enades regeringar runt om i världen om en global uppsättning mål att stoppa och vända naturförlusten till 2030 - Global Biodiversity Framework. Nature Action 100 är ett globalt initiativ som stöts av över 200 investerare vars syfte är att öka företagens ambitioner och åtgärden i linje med Global Biodiversity Framework för att motverka förlust av natur och biologisk mångfald. Läs mer om initiativet på [Nature Actions hemsida](#).

Vem utför påverkansarbetet?

Dialogerna utförs av investerarna i initiativet som stöts av Finance for Biodiversity Foundation och Planet Tracker som kunskapspartners. Arbetet samordnas av Ceres och IIGCC. Skandia deltar som en av tre 'lead investors' för dialogen med Mitsui Co. Och 'supporting investor' för dialogen med Marubeni.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades 100 bolag inom ramen för detta initiativ. Den fullständiga listan över adresserade bolag hittar du [här](#).

Financial Sector Deforestation Action (FSDA)

2021, anslöt Skandia till Financial Sector Commitment on Eliminating Commodity-driven Deforestation, som bland annat innebär gemensamma och fokuserade påverkansaktivitet riktad mot bolag som producerar, handlar med eller använder råvaror som driver på avskogningen på olika platser i världen. Även banker som finansierar verksamheter som producerar råvaror med hög avskogningsrisk ingår. Detta konkretiserades under 2022 i investerarinitiativet FSDA och ett åtagande av deltagarna i initiativet att de ska agera för att eliminera råvarudriven avskogning från portföljer. Skandia har också uppdaterat sitt ställningstagande om avskogning för att återspegla detta åtagande.

Vem utför påverkansarbetet?

Dialogerna utförs av deltagarna i initiativet som stöts av Global Canopy som kunskapspartner. Skandia deltar som 'lead investor' för dialogen med AKK och 'supporting investor' i 12 andra dialoger med bolag.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades ett 80-tal bolag inom ramen för detta initiativ. Den fullständiga listan över adresserade bolag vi för dialog med hittar du [här](#). Detta initiativ har också som mål att påverka och föra dialog med andra aktörer utöver bolag, vars engagemang behövs för att åstadkomma en förflyttning.

Tematisk påverkan – Mänskliga Rättigheter

Mänskliga rättigheter är en grundförutsättning för en fredlig, värdeskapande och hållbar värld. Bolag har möjlighet att påverka mänskliga rättigheter i en positiv riktning och höja välbefindandet i de länder och samhällen där de verkar, men de löper även risk att medverka till kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Det kan ske antingen genom inköp, produktion och försäljning eller genom partnerskap och finansiering. Genom att aktivt arbeta med mänskliga rättigheter kan företag skapa en positiv inverkan på samhället och sina intressenter och förbättra förutsättningarna för sin verksamhet. Under 2023 har Skandia anslutit sig till AP-fondernas Etikråds initiativ inom Bigh Tech och Mänskliga Rättigheter samt den nya fasen av Investor Alliance for Human Rights investerarinitiativ. Vi har dessutom fortsatt vårt engagemang inom UN PRI Advance och Investor Integrity Forum.

Mänskliga rättigheter med PRI Advance

Under 2023 inleddes bolagsdialogerna inom ramen för Principles for Responsible Investment (PRI) investerarinitiativet PRI Advance. Initiativets syfte är att föra påverkansdialoger med fokus på mänskliga rättigheter och sociala frågor. Målet är bl.a. att driva positiv förändring kring brådska och systemiska människorättsfrågor samt säkerställa att bolagen följer FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. I dess första fas fokuserar initiativet på 40 bolag inom gruvindustrin och förnybar energi.

Vem utför påverkansarbetet?

Dialogerna utförs av investerarna som stöts av PRI som kunskapspartner. Skandia deltar som 'supporting investor' i dialogen med Orsted.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades ett 39 bolag inom ramen för detta initiativ. Den fullständiga listan över adresserade bolag vi för dialog med hittar du [här](#).

Förhöjd risk för kränkningar av mänskliga rättigheter i högriskländer

Skandia anslöt sig 2021 till ett investerarinitiativ inom ramen för Investor Alliance for Human Rights (IAHR) med fokus på att adressera och föra dialog med ca 30 bolag med verksamhet i eller exponering mot Myanmar. Skandia deltar i dialogen med två bolag, Ericsson och Traton, och har breddat fokus för att genomlysna bolagens interna processer kring hanteringen av aktiviteter i högriskländer. Under 2023 påbörjades ett pilotprojekt. Genom att följa en utvald grupp investerare i deras bolagsdialoger ska initiativet utveckla och testa en process för att identifiera, analysera, prioritera och hantera risker kopplade till affärsverksamhet och relationer i högriskländer. Projektet fokuserar i första hand på bolag inom teknikindustrin och förnybar energi.

Vem utför påverkansarbetet?

Dialogerna utförs av investerarna och stöts av IAHR, Heartland Initiative och Peace Nexus Foundation som kunskapspartners. Skandia deltar tillsammans med andra som 'lead investor' i dialogen med Ericsson.

Hur många bolag har adresserats?

Projektet kommer att adressera sex bolag och dialogerna påbörjas under 2024. Den fullständiga listan över adresserade bolag vi för dialog med hittar du [här](#).

Tematisk påverkan – Mänskliga Rättigheter (fortsättning)

Investor Integrity Forum (IIF) – samverkan mot mutor och korruption

Utbredd korruption och bristande regel efterlevnad undergräver all samhällsutveckling och kan leda till negativa effekter på människa och miljö. Bolagens arbete mot korruption är därför ett av deras främsta bidrag till en hållbar samhällsutveckling, oavsett i vilken del av världen de verkar. Samtidigt är korruption också en utmaning för många bolag, då det äventyrar bolagens förmåga att skapa värde och lönsamhet långsiktigt. För investerare är risken stor för sämre finansiell avkastning om bolagen där de är ägare inte har ordning på sin verksamhet.

Investors Integrity Forum grundades hösten 2021 av Transparency International Sverige och en grupp svenska investerare med syftet att sätta mer ljus på företagens arbete mot korruption och uppmana till ökat fokus på antikorrupcion i sin värdekedja. IIF fokuserar i första hand på den svenska byggnadsbranschen där Byggnadskommissionen och Delegationen mot arbetslivskriminalitet med flera har slagit fast att det föreligger omfattande fusk och kriminalitet. Under 2022 genomfördes en omfattande kunskapsinsamling och bolagsdialogerna inleddes under 2023.

Vem utför påverkansarbetet?

Dialogerna utförs av investerarna och stöttas av Transparency International som kunskapspartner.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades fem bolag inom ramen för detta initiativ. Den fullständiga listan över adresserade bolag vi för dialog med hittar du [här](#).

Big Tech och mänskliga rättigheter

Digitala tjänster berör nu alla delar av samhället, vilket innebär att techföretag, genom deras produkter och tjänster, har ett enormt fotavtryck i vår vardag och en motsvarande betydande potential för påverkan – både positiv och negativ. Initiativet lanserades under 2023 av AP Fondernas Etikråd med över 35 investerare. Målet är att teknikjättarna ska stärka sin hantering och rapportering av risker kopplade till mänskliga rättigheter. Samarbetet syftar också till att öka kunskapen bland investerare och bolagen, i relation till risker, möjligheter och ”best practice” i den verklighet vi befinner oss i med snabb utvecklande av ny teknologi, såsom artificiell intelligens.

Vem utför påverkansarbetet?

Dialogerna utförs av investerarna.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades sju bolag inom ramen för detta initiativ. Skandia deltar som ’supporting investor’ i dialogen med fyra bolag. Den fullständiga listan över adresserade bolag vi för dialog med hittar du [här](#).

Tematisk påverkan – Utmaningar inom livsmedelsproduktion med FAIRR

Skandia har sedan 2018 varit en del av nätverket FAIRR (Farm Animal Investment Risk & Return) som arbetar med att undersöka och påverka bolag inom livsmedelsindustrin. FAIRR tar djuret, klimatet och människans perspektiv in analysen vilket resulterar i en proteinproducent index där FAIRR rankar hur väl bolag hanterar de olika riskerna och möjligheterna som finns för respektive värdekedja. Läs mer om FAIRR på deras [hemsida](#).

Antimikrobiell resistens (AMR)

Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) är antimikrobiell resistens ett av de största hoten mot global hälsa, livsmedelssäkerhet och utveckling idag. I takt med att antibiotika blir mindre effektiva blir en växande lista med infektioner svåra och ibland omöjliga att behandla. Antimikrobiella resistent mikrober finns i människor, djur, mat och miljö (i vatten, mark och luft) och de kan spridas mellan människor och djur. Rapporter bekräftar också sambandet mellan antibiotikaanvändning och antibiotikaresistens hos både människor och livsmedelsproducerande djur. Under 2023 har Skandia anslutit sig till två av FAIRRs nya teman med syfte att minska onödig användning av antibiotika och förebygga uppkomsten av resistens genom att driva dialoger med bolag inom restaurangbranschen och bolag som producerar djurläkemedel.

Producenter av djurläkemedel

Producenter av djurläkemedel befinner sig i en unik position för att kunna främja en mer ansvarsfull och återhållsam användning av antibiotika för livsmedelsproducerande djur, i linje med WHO:s rekommendationer. Målet med bolagsdialogerna är att öka transparensen och förståelsen kring hur bolag som producerar djurläkemedel hanterar risken för AMR i hela sin värdekedja och är uppdelat i fyra områden: effekten på miljö; försäljning och marknadsföring av produkter; forskning och produktutveckling; samt lobbying och intressentdialog. Denna typ av dialog inom branschen är relativt ny och företagen har ännu inte visat några betydelse framsteg.

Vem utför påverkansarbetet?

Påverkansarbetet leds av nätverket FAIRR tillsammans med investerarna.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades sju bolag inom ramen för detta initiativ. Den fullständiga listan över adresserade bolag vi för dialog med hittar du [här](#).

Antibiotika i restaurangers värdekedja

Mellan 2016-2019 drev FAIRR dialoger med 20 bolag verksamma inom snabbmats-/ quick-service restauranger. Syftet var att förbättra hanteringen av antibiotika i deras värdekedja genom att utveckla formella policyer för antibiotikaanvändning. År 2019 hade alla företag i engagemanget antingen en formell policy på plats eller var i färd med att utveckla en. Sedan FAIRR avslutade dialogerna 2019, och i avsaknad av kontinuerligt investerstryck, har företagets ansträngningar dock sviktat, vilket tydligt visar på behovet för investerare att åter engagera sektorn för att säkerställa att företagen på ett adekvat sätt tar itu med de risker som är förknippade med rutinmässig antibiotikaanvändning i deras proteinförsörjningskedjor. Dialogerna startades om på nytt under 2023 med syftet att öka transparensen kring hur företag minskar risken för AMR i sina leveranskedjor för animaliskt protein.

Vem utför påverkansarbetet?

Påverkansarbetet leds av nätverket FAIRR tillsammans med investerarna.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades 12 bolag inom ramen för detta initiativ. Den fullständiga listan över adresserade bolag vi för dialog med hittar du [här](#).

Tematisk påverkan – Utmaningar inom livsmedelsproduktion med FAIRR (fortsättning)

Klimat och biologisk mångfald kopplat till vattenbruk

Inom fiskodling och vattenbruk finns flera hållbarhetsutmaningar kopplat till klimatpåverkan och negativ påverkan av lokala vattenmiljöer och ekosystem. Främst uppstår detta genom odlingarnas omfattning och på grund av att ingredienserna i det foder som används i odlingarna oftast innehåller soja som kan härröra från odlingar som är anlagda genom omfattande avskogning i bland annat i Brasilien. Fokus i dialogen är dels att öka transparensen och genomlysningen av hur råvaror som används i fodret har odlats, dels inriktad på utvecklingen av alternativa foderkällor som har en mindre klimatpåverkan till exempel foder baserat på alger eller insekter. De flesta av bolagen utforskar mer hållbara alternativ men menar att det är en utmaning att få tillgång till de volymer som behövs i bolagens verksamhet. Det är väsentligt att bolagen hanterar dessa risker och möjligheter eftersom de alla förändringar både i biologisk mångfald och klimatförändringar direkt påverkar bolagens kärnverksamhet. Samtidigt ökar behovet och efterfrågan av fiskbaserat protein.

Vem utför påverkansarbetet?

Påverkansarbetet leds av nätverket FAIRR tillsammans med investerarna.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades åtta bolag inom ramen för detta initiativ. Den fullständiga listan över adresserade bolag vi för dialog med hittar du [här](#).

Arbetsvillkor inom livsmedelsproduktion

Sedan 2021 har FAIRR drivit ett påverkanstema med fokus på arbetsvillkor och förhållanden i köttförpackningsindustrin där arbetsuppgifterna är ergonomisk belastande och de generella arbetsvillkoren ofta undermåliga. Målet med dialogerna är att öka bolagens medvetenhet om riskerna förknippade med arbetet och förbättra transparensens kring bolagens rapportering kring hanteringen av dessa risker. Mer specifikt fokuserar dialogerna på arbetarnas rätt till facklig representation, arbets säkerhet och rättvisa arbetsvillkor.

Vem utför påverkansarbetet?

Påverkansarbetet leds av nätverket FAIRR.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades sex bolag inom ramen för detta initiativ. Den fullständiga listan över adresserade bolag vi för dialog med hittar du [här](#).

Tematisk påverkan – Transparens kring och utfasning av farliga kemikalier

Över 75 % av alla kemikalier som används och tillverkas i Europa är farliga för människors hälsa och/eller miljön. Enligt världshälsoorganisationen dog 2 miljoner människor på grund av exponering mot farliga kemikalier 2019. Miljöpåverkan från kemiskt avfall inkluderar luftföroreningar, förorening av vatten, skador på ekosystem och förlust av arter. Trots detta har investerare och andra intressenter mycket begränsad information om företagens användning av dessa kemikalier i produktion och produkter.

Den svenska miljöorganisationen ChemScore rankar över 50 av världens största kemiföretag utifrån hur de arbetar för att minska sitt miljöavtryck kopplat till produktion och användning av farliga kemikalier. Rankingen har utvecklats för att ge investerare bättre information om vilka bolag som har starkare eller svagare riskhantering. I ett investeraruppdrag under 2022 uppmanade dessa företag att samarbeta med ChemSec, förbättra sin rapportering rörande hanteringen av farliga kemikalier i produktion och produkter, fasa ut de farligaste kemikalierna, samt att utveckla cirkulära strategier.

Under 2022 anslöt sig Skandia till ChemSecs investerarinitiativ Investor Initiative on Hazardous Chemicals (IHC), som stöts av över 60 investerare. Dialogerna har fortsatt under 2023.

Vem utför påverkansarbetet?

Dialogerna utförs av investerarna och stöts av ChemSec som kunskapspartner.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades 59 bolag inom ramen för detta initiativ. Djupgående dialoger fördes med 16 utvalda bolag och Skandia är ”supporting investor” i tre av dialogerna. Den fullständiga listan över adresserade bolag hittar du [här](#).

Tematisk påverkan – Fältbesök

Fältbesök fördjupar dialogen med bolagen och ökar förståelsen för komplexa utmaningar inom hållbarhet. Skandia har tidigare genomfört fältbesök med fokus på arbetarvillkor i kakaoindustrin i Elfenbenskusten, gruvindustrin i Zambia och livsmedelsindustrin i Italien. Under 2023 har Skandia fördjupat sin kunskap inom svenskt skogsbruk genom fältbesök till svenska skogsbolag i Norrköping och Sundsvall.

Tematisk påverkan – Hållbarhetsrisker inom gruvsektorn

Gruvindustrin spelar en viktig roll i samhället generellt och framför allt i övergången till en grönare ekonomi. Efterfrågan på mineraler ökar samtidigt som sektorn fortsätter att präglas av många hållbarhetsutmaningar. Kränkningar av grundläggande mänskliga rättigheter då gruvor kan finnas i svaga demokratier, konfliktzoner eller på land tillhörande ursprungsbefolkningar; bristande avfallshantering som kan få stor negativ miljöpåverkan; bristande arbetsmiljö- och säkerhetsarbete som kan leda till olyckor med dödlig utgång. Skandia stöttar två investerarinitiativ som vill fortsätta driva positiv förändring inom gruvindustrin.

Konfliktmineraler

Under hösten 2021 anslöt Skandia till ett investerarsamarbete som adresserar hållbarhetsaspekter kopplade till så kallade konfliktmineraler (tantal, tenn, volfram, guld och kobolt), som vitala material och byggstenar i halvledarindustrin. Den dåliga spårbarheten längs komplexa leveranskedjor försvårar ansvarsfulla inköp med full information om härkomst. Detta kan leda till oavsiktlig finansiering av väpnade konflikter och kränkningar av mänskliga rättigheter i produktionsländerna. Dialogerna förs med bolag inom halvledarindustrin samt branschorganisationer. Initiativet drivs av Stewart Investors och stöds av drygt 160 andra investerare runtom i världen.

Vem utför påverkansarbetet?

Påverkansarbetet leds av Stewart Investors.

Hur många bolag har adresserats?

Under 2023 adresserades 24 bolag. Den fullständiga listan över adresserade bolag hittar du [här](#).

Öka transparensen kring riskerna i gruvindustrin

Under 2020 skrev Skandia tillsammans med 63 internationella investerare under ett initiativ riktat till 71 gruvbolag som har verksamhet i Australien. Bolagen uppmuntrades att stärka sin riskhantering inom sådan verksamhet som kan påverka urfolk och deras rättigheter. Detta blev en global reaktion på de oåterkalleliga misstaget som ett gruvbolag gjorde i maj 2020 när de sprängde sönder historiska grottor som använts av Australiens ursprungsbefolkning aboriginer redan för 46 000 år sedan. Uppropet skedde inom ramen för investerarsamarbetet Investor Mining and Tailings Safety Initiative som startades i början av 2019 efter den förödande gruvolyckan i Brumadinho i Brasilien. Samarbetet arbetar för att öka transparensen kring riskerna i gruvindustrin. Skandia har under åren deltagit i detta samarbete. Dialogen kommer att fortsätta när initiativet går in i nästa fas, *Global Investor Commission on Mining 2030* som utvecklats under 2022 – 2023 för att adressera systematiska hållbarhetsutmaningar inom sektorn.

Initiativet har också varit delaktig i framtagandet av en branschstandard för avfallshantering - *Global Industry Standard on Tailings Management* - som är en viktig milstolpe i ambitionen att förhindra all skada på människor och miljö från avfallsanläggningar från gruvor.

Skandias bolagsdialoger 2023

Nedan listas de bolag som Skandia och våra analysleverantörer samt samarbetspartners för vår räkning haft kontakt med under 2023 med anledning av bolagens hållbarhetsarbete eller i bolagsstyrningsärenden. Totalt summerar det till ca 750 unika bolag. Notera att vissa bolag förekommer flera gånger då de har adresserats genom flera olika typer av påverkansprojekt.

Reaktiv påverkan [\(tillbaka\)](#)

Miljö – t ex utsläpp till luft och vatten, klimatfrågor, vattenanvändning, biologisk mångfald och kemikalier.

Mänskliga rättigheter – t ex barnarbete, ursprungsbefolkningars rättigheter, tvångsflyttningar, konfliktmineraller, verksamhet i ockuperade områden.

Arbetsvillkor – t ex fackliga rättigheter, säkerhet på arbetsplatsen, skälig ersättning, arbetstider, diskriminering, jämställdhet.

Affärsetik – t ex korruption, karteller, penningtvätt, skattefrågor.

Utveckling avser bolagens deltagande i dialogen och hur stora framsteg vi bedömer att bolagen gjort under 2023 inom de adresserade områdena. Bedömningen görs på en skala från 1-5 där 1 indikerar betydande framsteg och 5 indikerar avsaknad av framsteg. Notera att bedömningen inte avser nivån på bolagets hållbarhetsarbete utan endast de framsteg som gjorts. I de fall då bolagen inte är öppna för dialog eller påverkansaktiviteterna inte leder till en acceptabel lösning kan vi komma att ser vi över om bolaget ska ingå i våra exkluderingslistor tills de vidtagit tillräckliga åtgärder. Vår huvudstrategi är dock att vara kvar som ägare och försöka påverka bolagen i en mer hållbar och öppen riktning. Av de 14 bolag vars utveckling graderas som 5 befinner sig ett av dem på vår exkluderingslista och vi har inga investeringar i 10 av dem. De flesta av dessa bolag är dessutom från tillväxtmarknader som generellt har mindre erfarenhet och kapacitet av att hantera denna typ av dialoger med investerare. Eftersom den reaktiva påverkan utförs främst av våra analysleverantörer kan även bolag som vi vid den tiden inte har investeringar i omfattas av denna påverkansdialog.

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
3M Co.	X				Stärkta processer för att beakta miljö, säkerhet, riskhantering och mänskliga rättigheter vid användning och tillverkning av högrisk kemikalier.	3
ABB Ltd.				X	Att bolaget implementerar en handlingsplan för bekämpning av mutor och korruption.	1
Activision Blizzard, Inc.			X		Att bolaget stärker policyer, processer och genomlysning för att säkerställa goda arbetsvillkor samt att bekämpa trakasserier och diskriminering och utreda anklagelser av bristande etik som främst drabbat kvinnliga anställda.	3
Adani Enterprises Ltd.	X	X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för miljö, hälsa och säkerhet och vidtar åtgärder för att återställa och skydda natur och djurfauna som drabbats av utsläpp från bolagets verksamhet samt att bolaget rapporterar transparent.	1

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Adani Ports & Special Economic Zone Ltd.	X				Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för miljö, hälsa och säkerhet och vidtar åtgärder för att återställa och skydda natur och djurfauna som drabbats av utsläpp från bolagets verksamhet samt att bolaget rapporterar transparent. Samt att bolaget identifierar och respekterar människorättsrisker i sin värdekedja.	2
Aekyung Industrial Co., Ltd.		X			Stärkta policyer och processer för miljö, hälsa och säkerhet och åtgärder för att förstå grundorsakerna till bristande produktsäkerhet samt att återställa eller ersätta intressenter som drabbats negativt av bolagets verksamhet.	4
Alamos Gold, Inc.	X				Säkerställa att bolaget förebygger och åtgärdar effekterna av avskogning vid Kirazli Projektet i Turkiet.	2
Albemarle Corporation	X	X			Att bolaget åtgärdar miljöeffekterna med fokus på vattenresurserna vid dess verksamhet i Chile.	2
Alibaba Group Holding Limited				X	Stärka policyer och processer för att säkerställa efterlevnaden av konkurrenslagarna i USA.	4
Allied Universal Manager LLC			X		Säkerställa att bolaget implementerar sin uppförandekod för leverantörer och policy för migrerande arbetstagare i hela sin globala verksamhet, inklusive dotterbolag.	1
Alphabet Inc.		X	X	X	Stärka policyer och processer för att säkerställa efterlevnaden av konkurrenslagarna i Kina.	3
AltaGas Ltd.	X				Säkerställa att bolaget hanterar miljöriskerna i samband med Mountain Valley Pipeline-projektet och minskat risken för vattenföroreningar och jorderosion under konstruktion av rörledningar.	1
Amazon.com, Inc.		X			Stärkta policyer och processer för att säkerställa att goda arbetsvillkor och fackliga rättigheter respekteras i flera länder.	3
Amgen Inc.		X			Stärkta policyer och porocesser för att säkerställa en tillförlitlig konsultering med de samhällen som berörs av bolagets verksamhet. G	4
AMP Ltd.				X	Säkerställa att styrdokument och interna kontroller som tar upp produktstyrning och affärsetik implementeras, tillämpas.	5
Anglogold Ashanti Plc		X			Säkerställa att bolaget kompenserat de samhällen som påverkas av dess verksamhet vid Siguiri guldgruvan i Guinea.	2
Apple Inc.			X		Att bolaget stärker policyer, processer och genomlysning för att bekämpa diskriminering av anställda.	4
ArcelorMittal SA	X	X			Stärkta policyer, processer och transparent rapportering för att hantera ESG-risker speciellt kopplat till verksamhet med negativ miljöpåverkan genom bristande hantering av utsläpp till mark, luft och vatten.	2
ASSA ABLOY AB		X		X	Säkerställa att bolaget har rätt processer för analys och bedömning av risker vid leverans till nya länder.	1
Baidu, Inc.		X		X	Att bolaget stärker policyer, processer och genomlysning för att främja yttrandefrihet och motverka omfattande censur samt säkerställa att bolaget följer amerikanska redovisningsregler.	3

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Baker Hughes Company	X				Att bolaget utreder klimatpåverkan från Scarborough-projektet vid Pluto LNG projektet i Australia och att bolagets åtaganden är i linje med sund klimatpolicy.	4
Barclays PLC				X	Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att hantera ESG-risker, speciellt kopplat till regelefterlevnad, anti-korruption och penningtvätt.	3
Bayer AG	X	X			Att bolaget säkerställer att dess produkter inte orsakar skada på människa eller miljö med särskilt fokus på den biologiska mångfalden och bin.	1
Berkshire Hathaway Inc.		X			Ökad transparens kring bolagets hantering av kompensation till drabbade individer och uppdatering av status kring stämningsprocesser till följd av oskogsbränderna i USA.	3
Bezeq The Israeli Telecommunication Corp. Ltd.				X	Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att hantera ESG-risker, speciellt kopplat till regelefterlevnad och anti-korruption.	1
BHP Group Limited	X	X	X		Att bolaget stärker policyer och processer för att ta hänsyn till miljöpåverkan och biologisk mångfald samt föra en god dialog med intressenter och urfolk som påverkas av bolagets verksamhet.	1
Blackstone, Inc.			X	X	Säkerställa att bolaget har ett effektivt riskhanteringsramverk som omfattar AML, rapportering och övervakning. Företaget bör visa ett starkt ledarskap i frågor som rör ekonomisk brottslighet.	3
Bolloré SE		X			Säkerställa att bolaget implementerar policyer och processer för att hantera ESG-risker även hos dotterbolag.	4
boohoo group Plc		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för goda arbetsvillkor samt regelefterlevnad av nationella rekommendationer.	3
BRF SA		X			Att bolaget stärker processer för konsumentskydd generellt och säkra livsmedel och hälsa specifikt.	3
Bunge Global SA	X				Att bolaget genomlyser och hanterar risker i sin leverantörskedja kopplade till omfattande skogsskövling och förföljelse av miljöaktivister främst kopplat till Amazonas i Brasilien.	4
Bunge Ltd.		X			Att bolaget genomlyser och hanterar risker i sin leverantörskedja kopplade till omfattande skogsskövling och förföljelse av miljöaktivister främst kopplat till Amazonas i Brasilien.	2
Caterpillar, Inc.	X				Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för export och regelefterlevnad av produkter till konfliktkontexter.	3
CBRE Group, Inc. Class A			X	X	Säkerställa att bolaget har rätt processer för att följa upp arbetsplats säkerhet vid projektutveckling inom bygg.	3
Cencora, Inc.		X			Säkerställa att bolaget har robusta system för styrning, regelefterlevnad och riskhantering.	3
Centrais Elétricas Brasileiras SA	X	X			Att bolaget stärker policyer och processer för att ta hänsyn till biologisk mångfald samt föra en god dialog med intressenter och urfolk som påverkas av bolagets verksamhet.	2

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Chevron Corporation	X		X		Säkerställa att bolaget hanterar sina klimatrisker genom att minska skadliga växthusgasutsläpp och öka takten i sin klimatomställning, särskilt fokus på Gorgon LNG projektet i Australien, samt att bolaget stärker sina policyer och processer för att säkerställa att goda arbetsvillkor och fackliga rättigheter respekteras vid bolagets verksamhet i Australien.	3
China BaoWu Steel Group Corp. Ltd.		X			Stärkta processer, due diligence och transparens för att förhindra tvångsarbete.	4
China Energy Engineering Corp. Ltd.			X		Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för goda arbetsvillkor och hälsa och säkerhet för de anställda.	4
China Gas Holdings Ltd.		X			Stärka säkerhetsåtgärder i verksamheten för att undvika fler allvarliga olyckor samt att säkerställa att drabbade familjer får ekonomiskt stöd i samband med gasolyckan som inträffade i Kina 2021.	2
China Railway Construction Corporation Limited		X			Säkerställa att ursprungsbefolkningens rättigheter respekteras vid bolagets gruvverksamhet i Corriente kopparbälte.	4
Citigroup, Inc.		X			Att bolaget stärker sina policyer och processer för genomlysning och övervakning för att motverka penningtvätt.	1
CK Power Public Company Limited	X	X		X	Säkerställa att bolaget hanterar sina hållbarhetsrisker generellt men framförallt relaterat till mänskliga rättigheter och biodiversitet i känsliga vattenkraftsprojekt.	3
CNOOC Limited	X	X			Ökad transparens och stärkta processer för att säkerställa återställning och förhindrande av läckage vid bolagets verksamhet i Kanada	4
Companhia de Saneamento do Parana	X	X			Stärkta policyer och processer för att hantera ESG-risker speciellt kopplat till verksamhet med negativ miljöpåverkan genom bristande hantering av utsläpp i vattendrag, åtgärda tidigare utsläpp samt proaktivt arbeta för en ökad biologisk mångfald.	3
Companhia Energetica de Minas Gerais SA	X				Säkerställa att bolaget flodens biologiska mångfald och mildrar miljöeffekterna av Belo Monte dammen i Brasilien.	2
Companhia Siderurgica Nacional	X				Säkerställa att bolaget hanterar miljöriskerna samt åtgärdat miljöskadan vid Presidente Vargas stålverket i Brasilien.	3
Compass Group Plc			X		Säkerställa att bolaget respekterar för arbetstagarnas föreningsfrihet och rätt till kollektiva förhandlingar i Turkiet.	3
Consolidated Edison, Inc.	X				Säkerställa att bolaget hanterar miljöriskerna i samband med Mountain Valley Pipeline-projektet och minskat risken för vattenföroreningar och jorderosion under konstruktion av rörledning.	3
CoreCivic, Inc.	X				Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att hantera ESG-risker, speciellt i relation till hälsa och säkerhet för de som omfattas av bolagets verksamhet samt respekten för mänskliga rättigheter.	1
Credit Suisse Group AG		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att hantera ESG-risker, speciellt kopplat till kundrelationer, anti-korruption och penningtvätt.	3

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Danske Bank A/S		X			Att bolaget stärker sina policyer och processer för genomlysning och övervakning för att motverka mutor och korruption.	1
Delta Air Lines, Inc.	X				Säkerställa att bolaget respekterar fackliga rättigheter i linje med internationella standarder.	3
Deutsche Bank AG				X	Att bolaget stärker sina policyer och processer för genomlysning och övervakning för att motverka penningtvätt.	3
Deutsche Telekom AG			X		Säkerställa att cybersäkerhetsbristerna i företagets system och verksamhet ågräddats. Säkerställa att bolaget respekterar fackliga rättigheter i linje med internationella standarder.	3
Ecopetrol SA		X	X		Att bolaget tagit itu med upprepade oljeutsläpp och dess effekter som validerats av oberoende tredje parter. Säkerställa att bolaget respekterar fackliga rättigheter i linje med internationella standarder och följer de eventuella rättsliga beslut om olaglig användning av disciplinära åtgärder.	4
Edison SpA	X		X		Att bolaget vidtagit åtgärder för att säkra och sanera området till följd av olagliga utsläpp.	2
EDP-Energias de Portugal SA				X	Säkerställa att bolaget hanterar sina hållbarhetsrisker generellt men framförallt relaterat till affärsetik, speciellt kopplat till bolagets antikorrupsions- och regelefterlevnadsprocesser.	1
Elbit Systems Ltd.				X	Säkerställa att bolaget verksamhet är i linje med internationella normer samt att det förs en intressentdialog i kontexter då det intressenter har olika tolkningar av normerna.	5
Electricite de France SA	X				Säkerställa att bolaget genomför trovärdiga åtgärder för att säkerställa att kvantiteten och mångfalden av fiskpopulationer i Teles Pires-floden upprätthålls. Visa öppenhet för Demonstrera.	2
Electrolux Professional AB		X		X	Säkerställa att bolaget har rätt processer för analys och bedömning av risker vid leverans till nya länder.	1
Elsewedy Electric Co.	X				Säkerställa att bolaget hanterar sina hållbarhetsrisker generellt men framförallt relaterat till sociala- och miljöprövningar i storskaliga projekt.	3
Empresas Públicas de Medellín ESP		X			Säkerställa att bolaget hanterar sina hållbarhetsrisker generellt men framförallt relaterat till mänskliga rättigheter, biodiversitet och konstruktionssäkerhet i känsliga infrastrukturprojekt.	2
Enel Americas SA	X			X	Att bolaget antar lämpliga åtgärder för att mildra effekterna av El Quimbo-projektet och för att kompensera de drabbade samhällena.	3
Enel SpA		X			Att bolaget antar lämpliga åtgärder för att mildra effekterna av El Quimbo-projektet och för att kompensera de drabbade samhällena.	4
Energy Transfer LP	X				Stärka policyer och processer för mänskliga rättigheter framförallt i relation till bolagets verksamhet där det behöver tas extra hänsyn till urfolks rättigheter.	2

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Eni SpA		X			Visa att företaget har implementerat trovärdiga åtgärder för att bedöma klimatpåverkan från Scarborough-projektet och att dess engagemang är i linje med sund klimatpolicy. Arbeta med SPDC JV och relevanta intressenter för att genomföra åtgärder som regelbundet ses över och uppdateras för att säkerställa att rättvisa och gynnsamma arbetsvillkor upprätthålls. Beskriv eventuella andra processer och andra åtgärder som vidtagits. Demonstrera trovärdiga och effektiva ansträngningar för att mildra och åtgärda oljeutsläpp vid verksamheten i Shell Petroleum Development Company of Nigeria Joint Venture.	4
Equitrans Midstream Corporation	X		X		Säkerställa att bolaget hanterar miljöriskerna i samband med Mountain Valley Pipeline-projektet och minskat risken för vattenföroreningar och jorderosion under konstruktion av rörledning.	3
Eskom Holdings SOC Ltd.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att hantera ESG-risker speciellt kopplat till verksamhet med negativ miljöpåverkan genom undermålig hantering av utsläpp.	2
Essity AB		X		X	Säkerställa att bolaget har rätt processer för analys och bedömning av risker vid leverans till nya länder.	1
Experian Plc	X				Att bolaget implementerar trovärdiga åtgärder för att åtgärda och förhindra cybersäkerhetsincidenter och skydda kunders data.	2
FGV Holdings Bhd.	X	X		X	Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för goda och säkra arbetsvillkor och att mänskliga rättigheter respekteras.	1
First Quantum Minerals Ltd.		X			Att bolaget rehabiliterar området som påverkats av Cobre Panama project i Panama och minskar projektets potentiella miljöpåverkan.	2
FirstEnergy Corp.			X		Att bolaget stärker sina policyer och processer för genomlysning och övervakning för att motverka mutor och korruption.	2
Formosa Taffeta Co., Ltd.				X	Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för miljö, hälsa och säkerhet och vidtar åtgärder för att säkerställa goda arbetsvillkor.	5
Fortescue Ltd.	X				Säkerställa att bolagets anställdas rättigheter respekteras och skyddas mot diskriminering, trakasserier och repressalier.	1
GCL Technology Holdings Ltd.			X		Att bolaget stärker policyer och processer för goda arbetsvillkor och föreningsfrihet för de anställda samt stärka processer för att respektera mänskliga rättigheter i allmänhet och säkerställa att tvångsarbete inte förekommer med särskilt fokus på bolagets verksamhet i Xinjiangprovinsen i Kina.	3
GCM Resources Plc			X		Att bolaget stärker policyer och processer för att ta hänsyn till miljö samt att föra en god dialog med intressenter generellt och lokalbefolkning som drabbas av bolagets verksamhet specifikt.	4
Getinge AB		X		X	Säkerställa att bolaget har rätt processer för analys och bedömning av risker vid leverans till nya länder.	1

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Glencore Plc		X			Att bolaget stärker policyer och processer för goda arbetsvillkor och föreningsfrihet för de anställda samt stärka processer för att respektera mänskliga rättigheter i allmänhet och säkerställa att barnarbete och tvångsarbete inte förekommer kopplat till bolagets verksamhet.	1
Global Power Synergy Public Company Limited			X		Att bolaget åtar effektiva anpassningar för att upprätthålla den biologiska mångfalden i Mekongfloden och lokalsamhällens tillgång till försörjning genom fiske och jordbruk vid Xayaburi dammen i Laos.	4
Golden Agri-Resources Ltd.		X			Att bolaget säkerställer och inför policyer som efterlevs för att förhindra illegal skogsskövling samt att garantera att en tillförlitlig konsultering görs som innebär att urfolk och lokalbefolkning får en möjlighet till ett fritt och på förhand informerat samtycke innan bolaget etablerar ev verksamhet.	2
H&M Hennes & Mauritz AB	X		X		Öka transparens för H&Ms arbete med levnadslöner och cirkularitet generellt.	1
Hangzhou Hikvision Digital Technology Co., Ltd.			X	X	Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att datasäkerhet och övervakningssystem för att säkerställa att bolaget inte kränker den personliga integriteten	2
Harmony Gold Mining Co. Ltd.	X				Stärka säkerhetsåtgärder i verksamheten för att undvika fler allvarliga olyckor samt att säkerställa att drabbade medarbetares familjer får ekonomiskt stöd.	1
HDC Hyundai Development Co.		X			Säkerställa att bolaget implementerar robusta säkerhetsledningssystem enligt internationella standarder inom bygg.	4
Hino Motors, Ltd.	X	X			Säkerställa att bolaget har adekvat system för uppföljning av utsläppstester och motorprestanda för att förhindra luftföroreningar i Japan.	3
Hoshine Silicon Industry Co., Ltd.	X				Säkerställ att bolaget inte är delaktig i tvångsarbete genom dess verksamhet i Xinjiangprovinsen i Kina.	4
Huafu Fashion Co., Ltd.		X			Att bolaget stärker policyer och processer för goda arbetsvillkor och föreningsfrihet för de anställda samt stärka processer för att respektera mänskliga rättigheter i allmänhet och säkerställa att tvångsarbete inte förekommer.	4
Iberdrola SA			X		Säkerställa att bolaget flodens biologiska mångfald och mildrar miljöeffekterna av Belo Monte dammen samt säkerställer att ursprungsbefolkningens rättigheter respekteras vid Teles Pires dammen i Brasilien.	1
Imperial Pacific International Holdings Ltd.				X	Säkerställa att bolaget hanterar sina hållbarhetsrisker generellt men framförallt relaterat till goda arbetsvillkor, hälsa och säkerhet.	4
Indivior PLC			X		Stärka interna processer för regelefterlevnad samt stärkt transparens, speciellt i relation till transparens kopplat till marknadsföring.	2
Indofood Agri Resources Ltd.	X	X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för hållbarhet i allmänhet men framförallt för goda arbetsvillkor för de anställda i Indonesien.	3
ING Groep NV				X	Stärka processer för att motverka penningtvätt, särskilt fokus på verksamheten i Spanien	3

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
JBS SA		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för hälsa och säkerhet, speciellt fokus på verksamheten i USA och Brasilien	3
Jindal Steel & Power Ltd.			X		Att bolaget att lokalbefolkningen kompenseras vid Chirodzi-gruvan i Mozambique.	1
Koninklijke Philips NV		X		X	Att bolaget vidtar lämpliga åtgärder för att hantera de negativa effekterna av sina produkter och säkerställa att kvalitetsfel inte upprepas.	3
Korea Electric Power Corp.	X			X	Säkerställa en säker arbetsmiljö samt åtgärda negativa skadeverkningar i bolagets vattenkraftverk, samt att säkerställa att bolaget vidtar åtgärder för att minska verksamhetens negativa klimatutsläpp och sträva efter att linjera med Parisavtalet.	1
Korea Western Power Co., Ltd.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för hälsa och säkerhet, speciellt fokus på verksamheten i Sydkorea.	3
Li Ning Co., Ltd.		X			Säkerställ att bolaget inte är delaktigt i tvångsarbete genom dess verksamhet i Xinjiangprovinserna i Kina.	5
Lockheed Martin Corp.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för export och regelefterlevnad av produkter till konfliktkontexter.	2
Lotte Corp.			X		Att bolaget stärker sina policyer och processer för genomlysning och övervakning för att motverka mutor och korruption.	5
Lu Thai Textile Co., Ltd.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för hållbarhet i allmänhet men framförallt för goda arbetsvillkor för de anställda generellt och för anställda och underleverantörer i Kambodja och Myanmar specifikt.	5
Luckin Coffee, Inc.				X	Stärkta interna processer för regelefterlevnad samt stärkt transparens och rapportering för att säkerställa minskad risk för internt bedrägeri.	3
Lundin Mining Corporation		X			Att bolaget åtgärder effekterna på vattenresurserna från Alcaparrosa-gruvan i Chile.	1
Mallinckrodt Plc		X			Stärkta policyer och processer för att hantera ESG-risker, framförallt genom att stärka hur bolagets produkter marknadsförs på ett konsument säkert sätt.	2
Marriott International, Inc.		X			Säkerställa att bolaget tar itu med cybersäkerhetsincidenter och skyddar kunders data.	1
Mattel, Inc.	X			X	Stärkta policyer och processer för miljö, hälsa och säkerhet och åtgärder för att förstå grundorsakerna till bristande produktsäkerhet samt att återställa eller ersätta intressenter som drabbats negativt av bolagets verksamhet.	3
McDonald's Corp.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för goda, jämlika och säkra arbetsvillkor och säkerställer att trakasserier och anti-fackliga metoder inte förekommer, speciellt i verksamheten i USA.	3
McKesson Corp.		X			Stärkta policyer och processer för att hantera ESG-risker, framförallt genom att stärka hur bolagets produkter marknadsförs på ett konsument säkert sätt.	2

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Medtronic Plc		X			Stärkta policyer och processer för miljö, hälsa och säkerhet och åtgärder för att förstå grundorsakerna till bristande produktsäkerhet samt att återställa eller ersätta intressenter som drabbats negativt av bolagets verksamhet.	3
Mercedes-Benz Group AG		X			Att bolaget åtgärdat de felanmälde fordona och infört reformer för att förhindra en upprepning.	2
Meta Platforms, Inc.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att respektera goda arbetsvillkor och extra stöd för medarbetare som granskar innehåll som kan vara extra stötande, samt att stärka policyer och processer för att respektera mänskliga rättigheter i allmänhet och säkerställa att användarnas data inte missbrukas.	3
Metallurgical Corp. of China Ltd.	X	X	X		Säkerställa att bolaget vidtagit åtgärder för avfallshanteringsystem för att förhindra föroreningsincidenter vid Ramu Nickel-gruvan i Papua New Guinea samt att bolaget offentliggör miljö- och sociala konsekvensbedömningar för djuphavsavfall.	5
Mitsui O.S.K. Lines, Ltd.	X				Att bolaget sanerat till följd av oljespillning i Mauritius.	1
MTN Group Ltd.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för mänskliga rättigheter generellt men specifikt för verksamhet i konfliktkontexter eller högriskprojekt.	1
Neoenergia SA	X				Säkerställa att bolaget flodens biologiska mångfald och mildrar miljöeffekterna av Belo Monte dammen samt säkerställer att ursprungsbefolkningens rättigheter respekteras vid Teles Pires dammen i Brasilien.	1
NLC India Ltd.	X				Säkerställa att bolaget hanterar sina hållbarhetsrisker generellt men framförallt relaterat till goda arbetsvillkor, hälsa och säkerhet.	5
Norfolk Southern Corporation	X	X			Säkerställa att bolaget på ett trovärdigt sätt har åtgärdat den miljöförstörelse den orsakat.	2
Ntpc Ltd.		X			Ökad transparens och stärkta processer för due diligence vid etablering i känsliga områden, särskilt beträffande verksamheten i Bangladesh	1
OCP SA		X			Säkerställa att bolaget verksamhet är i linje med internationella normer samt att det förs en intressentdialog i kontexter då det intressenter har olika tolkningar av normerna.	4
Oil & Natural Gas Corp. Ltd.	X	X		X	Stärkta policyer och processer för att hantera ESG-risker med särskilt fokus på rapportering, biologisk mångfald, samt säkerställa att bolaget kompenserar drabbade samhällen vid oljeprojekten i Myanmar och Sydsudan.	3
Orpea SA		X			Stärkta policyer och processer för riskhantering och klagomålsmekanismer till internationella kvalitets- och säkerhetsstandarder.	3
Packers Sanitation Services, Inc. Ltd.		X			Stärkta policyer och processer för goda arbetsvillkor och mänskliga rättigheter i allmänhet och säkerställa att barnarbete inte förekommer.	1
Page Industries Ltd.		X			Säkerställa att bolaget hanterar sina hållbarhetsrisker generellt men framförallt relaterat till goda arbetsvillkor, fackliga rättigheter samt stärkta processer för regelefterlevnad.	5

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Pan American Silver Corp.	X	X			Säkerställa att bolaget generellt stärker policyer och processer för mänskliga rättigheter för verksamhet i konfliktkontexter eller högriskprojekt med särskilt fokus på att effekterna av El Escobal-gruvans inverkan på umiljön och rsprungsbefolkningens rättigheter i Guatemala åtgärdas.	2
Petroleo Brasileiro SA		X			Att bolaget följer miljökraven i produktionsavlopp och effektivt minskat risken för oljeutsläpp.	2
Petróleos Mexicanos EPE			X		Stärkta policyer och processer för att hantera ESG-risker speciellt kopplat till verksamhet med negativ miljöpåverkan genom bristande hantering av utsläpp till mark, luft och vatten i Mexiko.	1
Petroliam Nasional Bhd.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för mänskliga rättigheter generellt men specifikt för verksamhet i konfliktkontexter.	3
PG&E Corp.		X			Stärkta policyer och processer för miljö, hälsa och säkerhet och åtgärder för att skydda natur och djurfauna som riskerar att drabbats av bolagets verksamhet.	1
Philip Morris International Inc.	X				Säkerställa att bolaget respekterar för arbetstagarnas föreningsfrihet och rätt till kollektiva förhandlingar i Turkiet.	3
POSCO Holdings Inc.			X		Stärkta policyer och processer för miljö, goda arbetsvillkor och föreningsfrihet för de anställda samt stärkta processer för att respektera mänskliga rättigheter i allmänhet och säkerställa att barnarbete inte förekommer. Utöver detta behöver bolaget ytterligare stärka processer för att säkerställa att urfolk konsulteras förebyggande samt ett proaktivt arbete för att skydda och främja biodiversitet i bolagets projekt.	3
POSCO INTERNATIONAL Corp.	X	X	X		Stärkta policyer och processer för miljö, goda arbetsvillkor och föreningsfrihet för de anställda samt stärkta processer för att respektera mänskliga rättigheter i allmänhet och säkerställa att barnarbete inte förekommer. Utöver detta behöver bolaget ytterligare stärka processer för att säkerställa att urfolk konsulteras förebyggande samt ett proaktivt arbete för att skydda och främja biodiversitet i bolagets projekt.	3
Power Construction Corporation of China, Ltd.	X	X	X		Stärkta policyer och processer för att hantera ESG-risker speciellt kopplat till verksamhet med negativ miljöpåverkan genom bristande hantering av utsläpp till mark, luft och vatten samt proaktivt arbeta för en ökad biologisk mångfald.	3
PT FKS Food Sejahtera Tbk		X			No Data	5
PT Indofood Sukses Makmur Tbk	X	X			Stärkta policyer och processer för att hantera arbetsfrågor, inklusive tillfälliga arbetare och regelbunden involvering av oberoende fackföreningar för att förhindra arbetskränkningar och upprätthålla arbetarnas rättigheter i linje med internationella och lokala standarder.	2
PT Indonesia Asahan Aluminium (Persero)	X				Stärkta processer för att beakta miljö, säkerhet och mänskliga rättigheter vid gruvverksamhet i bland annat Indonesien.	2

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
PT Perusahaan Perkebunan London Sumatra Indonesia Tbk			X		Stärkta policyer och processer för att hantera arbetsfrågor, inklusive tillfälliga arbetare och regelbunden involvering av oberoende fackföreningar för att förhindra arbetskränkningar och upprätthålla arbetarnas rättigheter i linje med internationella och lokala standarder.	2
PT Salim Ivomas Pratama Tbk			X		Stärkta policyer och processer för att hantera arbetsfrågor, inklusive tillfälliga arbetare och regelbunden involvering av oberoende fackföreningar för att förhindra arbetskränkningar och upprätthålla arbetarnas rättigheter i linje med internationella och lokala standarder.	2
PTT Exploration & Production Plc	X				Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för mänskliga rättigheter generellt men specifikt för verksamhet i konfliktkontexter eller högriskprojekt.	4
PTT Oil & Retail Business Public Co., Ltd.				X	Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för mänskliga rättigheter generellt men specifikt för verksamhet i konfliktkontexter eller högriskprojekt.	4
Ratch Group Public Co. Ltd.		X	X		Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att hantera ESG-risker med särskilt fokus på mänskliga rättigheter och dialogen med lokalbefolkning som kan påverkas negativt av bolagets verksamhet.	3
Rede D'Or Sao Luiz SA		X			Säkerställa att arbetstagarnas rättigheter respekteras.	4
RGC Resources, Inc.			X		Säkerställa att bolaget hanterar miljöriskerna i samband med Mountain Valley Pipeline-projektet och minskat risken för vattenföroreningar och jorderosion under konstruktion av rörledning.	3
Rio Tinto Limited	X	X	X		Säkerställa att bolaget hanterar sina hållbarhetsrisker generellt men framförallt relaterat till mänskliga rättigheter och biodiversitet i känsliga gruvprojekt.	2
Rio Tinto Plc	X	X	X		Säkerställa att bolaget hanterar sina hållbarhetsrisker generellt men framförallt relaterat till mänskliga rättigheter och biodiversitet i känsliga gruvprojekt.	2
RTX Corp.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för export och regelefterlevnad av militära produkter till konfliktkontexter.	2
Saipem SpA	X		X		Att bolaget utreder klimatpåverkan från Scarborough-projektet vid Pluto LNG projektet i Australia och att bolagets åtaganden är i linje med sund klimatpolicy.	4
Samling Global Ltd.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att hantera ESG-risker, speciellt kopplat till kundrelationer, anti-korruption och penningtvätt.	3
Sanofi		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att hantera ESG-risker, speciellt kopplat till kundrelationer, anti-korruption och penningtvätt.	2
Schlumberger N.V.	X				Att bolaget utreder klimatpåverkan från Scarborough-projektet vid Pluto LNG projektet i Australia och att bolagets åtaganden är i linje med sund klimatpolicy.	4
SDIC Power Holdings Co., Ltd.	X				Att bolaget stärker policyer och processer för att ta hänsyn till miljöpåverkan och biologisk mångfald samt föra en god dialog med intressenter och urfolk som påverkas av bolagets verksamhet.	4

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Securitas AB		X		X	Säkerställa att bolaget har rätt processer för analys och bedömning av risker vid leverans till nya länder.	1
Shezan International Ltd.		X			Stärka säkerhetsåtgärder i verksamheten för att undvika fler allvarliga olyckor samt att säkerställa att drabbade familjer får ekonomiskt stöd.	4
Sibanye Stillwater Ltd.	X				Stärkta policyer och processer för att hantera ESG-risker, speciellt i relation till goda arbetsvillkor och mänskliga rättigheter samt dialogen med lokalbefolkning som kan påverkas negativt av bolagets verksamhet.	2
Siemens Gamesa Renewable Energy SA		X	X		Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för regelefterlevnad av internationell rätt.	3
SK Discovery Co. Ltd.		X			Att bolaget stärker processer för konsumentskydd generellt och produktsäkerhet och hälsa specifikt.	3
SK, Inc.		X			Stärkta policyer och processer för miljö, hälsa och säkerhet och åtgärder för att förstå grundorsakerna till bristande säkerhet samt att återställa eller ersätta lokalbefolkning som drabbats negativt av bolagets verksamhet.	3
SLC Agrícola SA		X			Att bolagets verksamhet inte bidrar till illegala bränder och omfattande skogsskövling i Amazonas genom att säkerställa att deras policyer, processer och övervakning är tillräckligt robusta.	3
Sociedad Quimica y Minera de Chile SA	X				Att bolaget stärker policyer och processer för att föra en god dialog med intressenter och urfolk och deras rätt till vatten som påverkas av bolagets verksamhet i Chile.	2
Southern Copper Corporation	X	X			Säkerställa att bolaget har vidtagit tillräckliga åtgärder och försiktighetsprinciper som tar hänsyn till biodiversiteten och mänskliga rättigheter i de projekt som bolaget är involverat i i Mexiko och Peru.	3
Starbucks Corp.	X	X			Säkerställa att bolaget respekterar fackliga rättigheter, särskilt fokus på verksamheten i USA	2
Stryker Corp.	X				Att bolaget stärker processer för produktsäkerhet och konsumentskydd generellt och hälsa specifikt.	5
Subsea 7 SA			X		Att bolaget utreder klimatpåverkan från Scarborough-projektet vid Pluto LNG projektet i Australia och att bolagets åtaganden är i linje med sund klimatpolicy.	4
Supermax Corp. Bhd.			X		Att bolaget stärker policyer och processer för goda arbetsvillkor samt stärka processer för att respektera mänskliga rättigheter i allmänhet och säkerställa att tvångsarbete inte förekommer.	4
Suruga Bank Ltd.		X			Stärka bankens regelefterlevnad, övervakningsmekanismer och transparens för att undvika att användas för bedrägeri och penningtvätt.	5
Syngenta AG			X		Att bolaget säkerställer att produkterna som de producerar och säljer inte orsakar skada på människa eller miljö.	2
TC Energy Corporation	X				Att bolaget säkerställer att ursprungsbefolkningens rättigheter respekteras vid Coastal GasLink ledningen i Kanada.	3

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Teck Resources Limited		X			Att bolaget på ett adekvat sätt stärker policyer och processer för att hantera miljöriskerna och utsläppen som berör bolagets verksamhet i Kanada samt att bolaget för en god dialog med intressenter och urfolk som påverkas av bolagets verksamhet.	①
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	X	X		X	Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att hantera ESG-risker, speciellt kopplat till, regelefterlevnad, kundrelationer och anti-korruption i högriskländer.	②
Teleperformance SA		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för miljö, hälsa och säkerhet och vidtar åtgärder för att säkerställa goda arbetsvillkor där fackliga rättigheter respekteras.	①
Tencent Holdings Ltd.				X	Att bolaget stärker policyer, processer och genomlysning för att främja yttrandefrihet och motverka omfattande censur.	②
Tesla, Inc.			X	X	Stärkta policyer och processer för att säkerställa att goda arbetsvillkor och fackliga rättigheter respekteras.	②
Teva Pharmaceutical Industries Ltd.		X			Stärkta interna processer för regelefterlevnad samt stärkt transparens, speciellt i relation till transparens kopplat till prissättning av bolagets produkter.	②
The Boeing Co.				X	Att bolaget stärker policyer och processer för att hantera ESG-risker, speciellt i relation till säkerhet för de som flyger med bolagets flygplan samt att bolaget utreder och åtgärdar orsakerna till tidigare allvarliga olyckor.	①
The Chemours Co.		X	X	X	Säkerställa att bolaget infört förebyggande åtgärder för att förhindra utsläpp av skadliga halter av PFAS-kemikalier från bolagets produktionsanläggningar och att historiska föroreningar åtgärdas på ett adekvat sätt.	③
The GEO Group, Inc.	X				Ökad transparens och stärkta processer för att säkra mänskliga rättigheter och garantera att inget tvångsarbete utförs inom de häkten som bolaget äger och driver i USA	①
The Kansai Electric Power Co., Inc.	X				Att bolaget utreder klimatpåverkan från Scarborough-projektet vid Pluto LNG projektet i Australia och att bolagets åtaganden är i linje med sund klimatpolicy.	④
The Okomu Oil Palm Co. Plc		X			Att bolaget stärker policyer och processer för att ta hänsyn till och föra en god dialog med intressenter generellt och urfolk som drabbas av bolagets verksamhet specifikt.	⑤
The Star Entertainment Group Limited				X	Stärkta policyer och processer för att förhindra penningtvätt och bekämpa terrorism i sin kasinoverksamhet i Australien.	②
Thermo Fisher Scientific, Inc.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för att datasäkerhet och övervakningssystem för att säkerställa att bolaget inte kränker den personliga integriteten.	②
Tiger Brands Ltd.		X			Stärkta policyer och processer för miljö, hälsa och säkerhet, speciellt kontroll och uppföljning för livsmedelssäkerhet. Samt att bolaget vidtar åtgärder för att kompensera de som drabbats av listeria från bolagets verksamhet.	①

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
T-Mobile US, Inc.	X		X		Säkerställa att cybersäkerhetsbristerna i företagets system och verksamhet ågräddats samt att bolaget respekterar fackliga rättigheter i linje med internationella standarder i USA.	2
Tokyo Electric Power Co. Holdings, Inc.	X				Skerställa att bolagets åtaganden är i linje med sund klimatpolicy vid Gorgon LNG projektet i Australien och att bolaget ökar transparens och stärkt processer kring uppstädning av radioaktiva utsläpp och återhämtningsaktiviteterna efter olyckan vid kärnkraftverket i Japan 2011	2
Tokyo Gas Co., Ltd.	X				Skerställa att bolagets åtaganden är i linje med sund klimatpolicy vid Gorgon LNG projektet i Australien.	3
Tongling Nonferrous Metals Group Co., Ltd.		X			Ökad transparent och stärkta processer för att hantera miljö-risker kopplat till smältverket i Kina och negativ miljöpåverkan genom bristande hantering av utsläpp till mark, luft och vatten	4
Top Glove Corp. Bhd.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för goda arbetsvillkor med skälig ersättning där minst levnadslön lön uppnås samt att säkerställa att tvångsarbete inte förekommer.	1
TOSHIBA Corp.				X	Stärkta interna processer för regelefterlevnad samt stärkt transparens, speciellt kring korrekt finansiell redovisning.	3
TotalEnergies SE		X			Ökad transparens och stärkta processer för att säkerställa återställning och förhindrande av oljeläckage vid bolagets verksamhet i Nigeria samt säkerställa att bolaget respekterar mänskliga rättigheter med särskilt fokus på verksamheten i Uganda	1
Toyota Motor Corp.	X			X	Stärkta interna processer för regelefterlevnad samt stärkt transparens.	2
TRATON SE		X		X	Säkerställa att bolaget har rätt processer för analys och bedömning av risker vid leverans till nya länder.	1
Trelleborg AB		X		X	Säkerställa att bolaget har rätt processer för analys och bedömning av risker vid leverans till nya länder.	1
Turkiye Halk Bankasi AS				X	Stärkta interna processer för regelefterlevnad samt stärkt transparens och rapportering för att säkerställa minskad risk för internt bedrägeri.	3
Uber Technologies, Inc.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för regelefterlevnad av mänskliga rättigheter och användarnas integritet.	1
Ubisoft Entertainment SA			X		Stärkta policyer och processer för att förhindra förekomsten av diskriminering och trakasserier i bolagets verksamhet i Kanada och Frankrike.	3
UBS Group AG		X		X	Att bolaget vidtagit lämpliga åtgärder till följd av domen om rimlig skatt i Frankrike.	2
United States Steel Corporation	X				Stärkta policyer, processer och transparent rapportering för att hantera ESG-risker speciellt kopplat till verksamhet med negativ miljöpåverkan genom bristande hantering av utsläpp till mark, luft och vatten.	4

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Universal Health Services, Inc.		X			Stärkta policyer och processer för att respektera konsumenternas hälsa och säkerhet i USA med särskild hänsyn till barn och s Demonstrera trovärdiga åtgärder för att garantera säkerheten för dess invånare, särskilt barn och sårbara grupper	①
UPL Ltd.	X				Stärkta policyer, processer och transparent rapportering för att hantera ESG-risker speciellt kopplat till verksamhet med negativ miljöpåverkan genom bristande hantering av utsläpp till mark, luft och vatten.	①
Vale SA		X			Åtgärdsplan för Brumadinho som inkluderar återställning av miljö och kompensation till drabbade samt stärkt säkerhet vid bolagets övriga gruvdammar.	①
Vedanta Limited	X	X			Att bolaget stärker policyer och processer för att ta hänsyn till mänskliga rättigheter genom att föra en god dialog med intressenter som berörs av bolagets verksamhet, samt att det implementerar saneringsåtgärder för att begränsa och förebygga föroreningarna i dess verksamheter i Indien.	②
Vedanta Resources Ltd.		X			Att bolaget stärker policyer och processer för att ta hänsyn till mänskliga rättigheter genom att föra en god dialog med intressenter som berörs av bolagets verksamhet, samt att det implementerar saneringsåtgärder för att begränsa och förebygga föroreningarna i dess verksamheter i Indien.	②
Walmart Inc.			X		Stärkta processer, due diligence och transparens för att respekter fackliga rättigheter och förhindra tvångsarbete, särskilt fokus på verksamheten i Xinjiang	④
Weibo Corp.		X			Säkerställa att bolaget implementerar processer för due diligence av mänskliga rättigheter i hur bolagets produkter påverkar dess kunder.	③
Wells Fargo & Co.				X	Säkerställa att bolaget implementerar adekvata riskhanteringsprocesser och interna kontroller.	②
Westpac Banking Corp.				X	Implementering av effektiv AML-styrning, inklusive fastställande av policyer, procedurer och kontroller.	①
Wilmar International Ltd.		X			Stärkta policyer och processer för att hantera ESG-risker, speciellt i relation till mänskliga rättigheter och dialogen med lokalbefolkning som kan påverkas negativt av verksamheten.	②
Wockhardt Ltd.		X			Att bolaget stärker processer för konsumentskydd generellt och produktsäkerhet och hälsa specifikt.	②
Xiamen CD Inc.		X			Att bolaget säkerställer att ursprungsbefolkningens rättigheter respekteras vid Río Blanco-gruvan i Peru.	④
Xinjiang Xinxin Mining Industry Co., Ltd.			X		Stärkta processer, due diligence och transparens för att förhindra tvångsarbete med särskilt fokus på verksamheten i Xinjiang	④
Xinjiang Zhongtai Chemical Co., Ltd.			X		Stärkta processer, due diligence och transparens för att förhindra tvångsarbete med särskilt fokus på verksamheten i Xinjiang	④
YES BANK Ltd.				X	Implementering av effektiv AML-styrning, inklusive fastställande av policyer, procedurer och kontroller.	①

Bolag	Miljö	MR	Arbetsvillkor	Affärsetik	Mål	Utveckling
Zijin Mining Group Co., Ltd.	X	X			Stärkta policyer och processer för att hantera ESG-risker, speciellt i relation till mänskliga rättigheter och dialogen med lokalbefolkning som kan påverkas negativt av verksamheten.	2
ZTE Corp.		X			Säkerställa att bolaget stärker policyer och processer för regelefterlevnad av mänskliga rättigheter och användarnas integritet i linje med internationell best practice och tillhandahåller transparent rapportering om mänskliga rättigheter i dess hantering av dessa frågor och exponering på högriskmarknader.	5

Proaktiv påverkan *(tillbaka)*

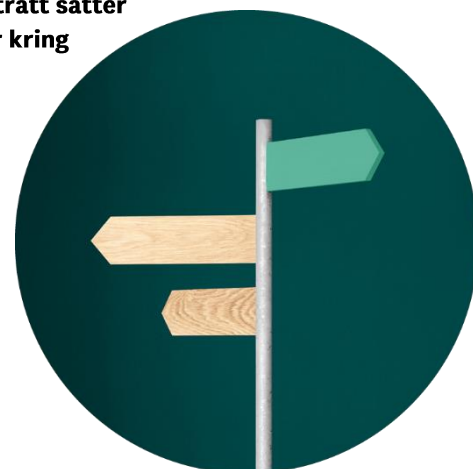
Bolag

AAK AB	Stolt-Nielsen Limited
AB Sagax	STORSKOGEN GROUP
AddLife AB	Sveaskog AB
Addtech AB	Sweco AB
Arla	Swedavia
Austevoll Seafood ASA	Swedbank AB
Autoliv Inc.	Telefonaktiebolaget LM Ericsson
Azlis Group NV	Thule Group AB
Beijer Ref AB	Urb-it
Benteler International AG	Vestum
Bilia AB	Viaplay Group AB
Boliden AB	Volvo AB
Bonheur ASA	Volvo Car AB
Bravida Holding AB	
Cinis Fertilizer AB	
Copperstone Resources AB	
CSAM Health	
Electrolux AB	
Elekta AB	
Epiroc AB	
EQT AB	
Essity AB	
European Energy	
Genova property group ab	
H&M Hennes & Mauritz AB	
Hexatronic Group AB	
Indutrade AB	
Instalco AB	
Kindred Group plc	
Lifco AB	
Nordic Semiconductor ASA	
NRC Group	
Open Infra AB	
OX2	
Proact IT Group AB	
Scandinavian Enviro Systems AB	
Sdiptech Ab - B	
Skandinaviska Enskilda Banken AB	
Skanska AB	
SLEEP CYCLE	
SSAB AB	
Stena AB	
Stillfront Group Ab	

Skandia Fonders bolagsstämmoarbete 2023 *(tillbaka)*

En del av påverkansarbetet är att rösta på bolagsstämmor. När vi utövar vår rösträtt sätter vi fondandelsägarnas bästa intresse först. Vi för även dialog med bolagsstyrelser kring bolagsstämmorna för att påvisa förbättringsmöjligheter.

På den svenska marknaden bevakar vi som regel bolag där vår ägarandel är mer än 0,25 procent av bolaget. På de utländska marknaderna bevakar vi bolag där vår ägarandel är mer än 1,0 procent. I tillägg bevakar vi våra 10 största innehav, bolag med höga ESG-risker och alla bolag i våra hållbarhetsfonder. I vår bevakning ingår granskning och analys av kallelser till bolagsstämmorna och särskild handpåläggning görs där vi hittar stämmoförslag som eventuellt bryter mot vår ägarpolicy. Av de bolag vi bevakar röstar vi på bolagsstämmor där vi anser att stämmoförslagen strider mot vår ägarpolicy, där vi äger över 1,0 procent av bolaget och på våra 10 största innehav.

Bolag	Typ av stämma	Stämmodatum	Röstat för bolagets samtliga förslag	Röstat för bolagets samtliga förslag, förutom nedan angivna förslag där vi röstat mot.	NIS/ISS röstningsrekommendation
4C Group AB	AGM	2023-06-01	x		x
AAK AB	AGM	2023-05-04	x		x
AB Volvo	AGM	2023-04-04	x		x
Abb Ltd	AGM	2023-03-23		Digital årsstämma	x
ACQ Bure AB	AGM	2023-04-19	x		x
ACQ Bure AB	EGM	2023-06-20	x		x
ACQ Bure AB	EGM	2023-09-19	x		x
AddLife AB	AGM	2023-05-04	x		x
Addtech AB	AGM	2023-08-23	x		x
Adtran Holdings Inc	AGM	2023-05-10		Kombinerad VD/SO Ersättningsrapport	x
AFRY AB	AGM	2023-04-27	x		x
Alfa Laval AB	AGM	2023-04-25	x		x
Alleima AB	AGM	2023-05-02		Ersättningspolicy	x
Alphabet Inc	AGM	2023-06-02		Långsiktigt ersättningsrpgoram Ersättningsrapport	x
Ambea AB	AGM	2023-05-11	x		x
Arise AB	AGM	2023-05-04	x		x
Arjo AB	AGM	2023-04-20	x		x
Aros Bostadsutveckling AB	AGM	2023-06-01	x		x
ASML Holding NV	AGM	2023-04-26		Ersättningsrapport Aktietilldelning	x
Assa Abloy AB	AGM	2023-04-26	x		x
AstraZeneca plc	AGM	2023-04-27		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier Förkortad kallelseperiod inför extrastämmor	x
Atlas Copco AB	AGM	2023-04-27	x		x
Atrium Ljungberg AB	AGM	2023-03-22	x		x
Attendo AB	AGM	2023-04-26	x		x
Autoliv Inc	AGM	2023-05-11	x		x
Avanza Bank Holding AB	AGM	2023-03-30	x		x
Beijer Alma AB	AGM	2023-03-30	x		x
Beijer Ref AB	AGM	2023-04-25	x		x
Bergman & Beving AB	AGM	2023-08-24	x		x
Betsson AB	AGM	2023-05-10	x		x
Billerud AB	AGM	2023-05-24	x		x

Bolag	Typ av stämman	Stämmodatum	Röstat för bolagets samtliga förslag	Röstat för bolagets samtliga förslag, förutom nedan angivna förslag där vi röstat mot.	NIS/ISS röstningsrekommendation
Boliden AB	AGM	2023-04-25	x		x
Bonava AB	AGM	2023-04-03	x		x
Boule Diagnostics AB	AGM	2023-05-04	x		x
Bravida Holding AB	AGM	2023-04-28		Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x
Bulten AB	AGM	2023-04-25	x		x
Castellum AB	AGM	2023-03-23	x		x
Castellum AB	EGM	2023-07-13	x		x
Cibus Nordic Real Estate AB	AGM	2023-04-20	x		x
Cibus Nordic Real Estate AB	EGM	2023-04-20	x		x
Cint Group AB	AGM	2023-05-09	x		x
Concejo	AGM	2023-05-24	x		x
Concentric AB	AGM	2023-04-18		Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x
Coor Service Management Holding AB	AGM	2023-04-27	x		x
Corem Property Group AB	AGM	2023-04-28	x		x
Criteo SA	AGM	2023-06-13		Ersättningsrapport Finansiering av långsiktiga ersättningsprogram genom nyemission	x
Dedicare AB	AGM	2023-04-20	x		x
Diös Fastigheter AB	AGM	2023-04-18	x		x
Dometic Group AB	AGM	2023-04-12	x		x
Doro AB	AGM	2023-04-28	x		x
Eastnine AB	AGM	2023-05-03	x		x
Electrolux AB	AGM	2023-03-29	x		x
Electrolux Professional AB	AGM	2023-04-26	x		x
Elekta AB	AGM	2023-08-24	x		x
Embracer Group AB	AGM	2023-09-21	x		x
Enea AB	AGM	2023-05-04		Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x
engcon AB	AGM	2023-05-04	x		x
Epiroc AB	AGM	2023-05-23	x		x
EQT AB	AGM	2023-05-30		Långsiktiga ersättningsprogram	x
Essity AB	AGM	2023-03-29	x		x
Evolution AB	AGM	2023-04-04		Styrelsearvode	x
Evolution AB	EGM	2023-06-16	x		x
Fabege AB	AGM	2023-03-29	x		x
Fasadgruppen Group AB	AGM	2023-05-11	x		x
Fastighets AB Balder	AGM	2023-05-11	x		x
Formpipe Software AB	AGM	2023-04-27	x		x
Genova Property Group AB	AGM	2023-05-03	x		x
Getinge AB	AGM	2023-04-26	x		x
Gränges AB	AGM	2023-06-14		Ersättningsrapport Långsiktigt ersättningsprogram	x
Heba Fastighets AB	AGM	2023-04-26	x		x
Hennes & Mauritz AB	AGM	2023-05-04	x		x
Hexagon	AGM	2023-05-02		Ersättningsrapport	x
Hexicon AB	AGM	2023-05-11	x		x
HEXPOL AB	AGM	2023-04-28	x		x
HMS Networks AB	AGM	2023-04-25	x		x

Bolag	Typ av stämma	Stämmodatum	Röstat för bolagets samtliga förslag	Röstat för bolagets samtliga förslag, förutom nedan angivna förslag där vi röstat mot.	NIS/ISS röstningsrekommendation
Humana AB	AGM	2023-05-09	x		x
Husqvarna AB	AGM	2023-04-04	x		x
Implantica AG	AGM	2023-05-25		Styrelsearvode Ersättning till ledning	x
Industrivärden AB	AGM	2023-04-17		Ersättningsrapport	x
Indutrade AB	AGM	2023-03-29	x		x
Instalco AB	AGM	2023-05-05	x		x
Intrum AB	AGM	2023-04-27		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
Investor AB	AGM	2023-05-03	x		x
ITAB Shop Concept AB	AGM	2023-05-10	x		x
Jetpak Top Holding AB	AGM	2023-06-09	x		x
JM AB	AGM	2023-03-30	x		x
Karolinska Development AB	AGM	2023-05-16		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
Kindred Group Plc	EGM	2023-05-17		Långsiktigt ersättningsprogram	x
Kinnevik AB	AGM	2023-05-08		Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x
Lifco AB	AGM	2023-04-28	x		x
Lindab International AB	AGM	2023-05-11	x		x
Loomis AB	AGM	2023-05-04	x		x
Mazda Motor Corp	AGM	2023-06-24		Ersättningstak	x
Medcap AB	AGM	2023-05-08	x		x
Medivir AB	AGM	2023-05-04		19 Nyemission 20%	x
MilDef Group AB	AGM	2023-05-25	x		x
Millicom International Cellular SA	AGM	2023-05-31		Ersättningspolicy Långsiktigt ersättningsprogram Bemyndigande att besluta om nyemission	x
MIPS AB	AGM	2023-05-10	x		x
Moberg Pharma AB	AGM	2023-05-16		Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x
Modern Times Group MTG AB	AGM	2023-05-17	x		x
Munters Group AB	AGM	2023-05-17	x		x
NIBE Industrier AB	AGM	2023-05-16	x		x
Nobia AB	AGM	2023-04-27	x		x
Nolato AB	AGM	2023-05-03	x		x
Nordea Bank Abp	AGM	2023-03-23		Digital årsstämma	x
Norva24 Group AB	AGM	2023-05-25	x		x
Novo Nordisk A/S	AGM	2023-03-23		Ersättningsrapport	x
Nyfosa AB	AGM	2023-04-25	x		x
Otello Corp ASA	AGM	2023-06-01		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
OX2 AB	AGM	2023-05-16	x		x
Pandox AB	AGM	2023-04-12		Ersättningsrapport	x
Peab AB	AGM	2023-05-04	x		x
Pierce Group AB	AGM	2023-05-16		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
Pion Group AB	AGM	2023-04-27	x		x
Precise Biometrics AB	AGM	2023-05-10	x		x
Proact IT Group AB	AGM	2023-05-04	x		x
Profoto Holding AB	AGM	2023-05-05	x		x
Qleanair Holding AB	EGM	2023-03-09	x		x
Qleanair Holding AB	AGM	2023-05-10	x		x
Qleanair Holding AB	EGM	2023-11-14	x		x
Raysearch Laboratories AB	AGM	2023-05-25	x		x

Bolag	Typ av stämma	Stämmodatum	Röstat för bolagets samtliga förslag	Röstat för bolagets samtliga förslag, förutom nedan angivna förslag där vi röstat mot.	NIS/ISS röstningsrekommendation
Resurs Holding AB	AGM	2023-04-26	x		x
Resurs Holding AB	AGM	2023-09-28	x		x
Rizzo Group AB	AGM	2023-02-28	x		x
Rizzo Group AB	EGM	2023-03-27	x		x
Saab AB	AGM	2023-04-05	x		x
Sagax AB	AGM	2023-05-09	x		x
Samhallsbyggnadsbolaget i Norden AB	AGM	2023-04-28	x		x
Samhallsbyggnadsbolaget i Norden AB	EGM	2023-06-14	x		x
Sampo Oyj	AGM	2023-05-17		Digital årsstämma	x
Sandvik AB	AGM	2023-04-27	x		x
Scandinavian Biogas Fuels International AB	AGM	2023-04-27	x		x
Sdiptech AB	AGM	2023-05-22	x		x
Securitas AB	AGM	2023-05-04	x		x
Sensys Gatso Group AB	AGM	2023-05-15	x		x
Shell Plc	AGM	2023-05-23		Ersättningspolicy Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier Långsiktigt ersättningsprogram	x
Sinch AB	AGM	2023-05-17	x		x
Skandinaviska Enskilda Banken AB	AGM	2023-04-04	x		x
Skanska AB	AGM	2023-03-29	x		x
SKF AB	AGM	2023-03-23	x		x
Sleep Cycle AB	AGM	2023-05-08	x		x
Smart Eye AB	AGM	2023-05-02	x		x
Solid Försäkring AB	AGM	2023-04-26	x		x
Stenhus Fastigheter i Norden AB	AGM	2023-05-25		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
Stillfront Group AB	AGM	2023-05-11	x		x
Storskogen Group AB	AGM	2023-05-12	x		x
Surgical Science Sweden AB	AGM	2023-05-17	x		x
Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA	AGM	2023-03-30	x		x
Svenska Handelsbanken AB	AGM	2023-03-22	x		x
Sweco AB	AGM	2023-04-20	x		x
Swedbank AB	AGM	2023-03-30	x		x
Swedish Orphan Biovitrum AB	AGM	2023-05-09		Långsiktigt ersättningsprogram samt finansiering genom nyemission	x
Synsam Group AB	AGM	2023-04-25	x		x
TDK Corp	AGM	2023-06-22	x		x
Tele2 AB	AGM	2023-05-15		Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	AGM	2023-03-29		Ersättningsrapport Ersättningspolicy Långsiktiga ersättningsprogram och dess finansiering genom nyemission	x
Telia Company AB	AGM	2023-04-05		Långsiktigt ersättningsprogram	x
TF Bank AB	AGM	2023-05-03		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
Thule Group AB	AGM	2023-04-27	x		x
TomTom NV	AGM	2023-04-14		Ersättningspolicy Ersättningspolicy ledning	x

Bolag	Typ av stämma	Stämmodatum	Röstat för bolagets samtliga förslag	Röstat för bolagets samtliga förslag, förutom nedan angivna förslag där vi röstat mot.	NIS/ISS röstningsrekommendation
Toyota Motor Corp	AGM	2023-06-14	x		x
Trelleborg AB	AGM	2023-04-27	x		x
Vestum AB	AGM	2023-05-23	x		x
Viaplay Group AB	AGM	2023-05-16	x		x
Vishay Intertechnology Inc	AGM	2023-05-23		Ersättningsrapport Långsiktigt ersättningsprogram Ändringar av bolagsordning	x
Vivesto AB	AGM	2023-05-25		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
Volvo Car AB	AGM	2023-04-03		Ersättningsrapport Ersättningspolicy Långsiktigt ersättningsprogram	x
Wallenstam AB	AGM	2023-05-03	x		x
Watts Water Technologies Inc	AGM	2023-05-17		Kombinerad VD/SO Ersättningsrapport	x
Wihlborgs Fastigheter AB	AGM	2023-04-26	x		x
Wise Group AB	AGM	2023-05-11	x		x

Särskilt utmärkande diskussioner under 2023 har hållits kring stämmokallelserna för:

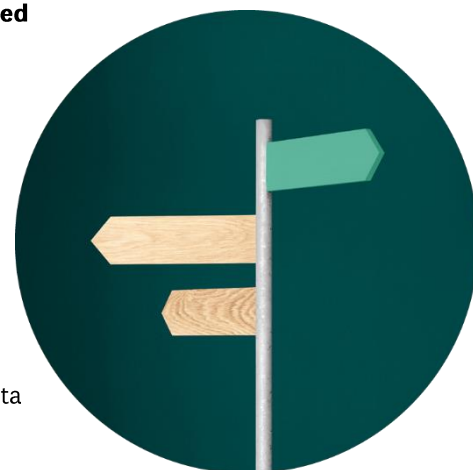
- Årsstämman i EQT med anledning av långsiktiga ersättningsstrukturer som bedömts avvika från marknadspraxis i längd och struktur. Skandia Fonder röstade emot det långsiktiga ersättningsprogrammet.

Livförsäkringsbolaget Skandia bolagsstämmoarbete 2023

En del av påverkansarbetet är att rösta på bolagsstämmor. Vi för även dialog med bolagsstyrelser kring bolagsstämmorna för att påvisa förbättringsmöjligheter. Se översikten över våra dialoger kring bolagsstämmor nedan.

Skandia bevakar som regel bolag där vår ägarandel är mer än 0,25 procent av kapital eller röster i bolaget. I tillägg bevakar vi våra 10 största innehav, investeringar överstigande 1 miljard kronor och bolag med höga ESG-risker. I vår bevakning ingår granskning och analys av kallelser till bolagsstämmorna och särskild handpåläggning görs där vi hittar stämmoförslag som eventuellt bryter mot vår ägarpolicy.

Av de bolag vi bevakar röstar vi på bolagsstämmor där vi anser att stämmoförslagen strider mot vår ägarpolicy, där vi äger över 0,25 procent av bolaget och på våra 10 största innehav.

Bolag	Typ av stämma	Stämmodatum	Röstning för bolagets samtliga förslag	Röstning för bolagets samtliga förslag, förutom nedan angivna förslag där vi röstat mot	NIS/ISS röstningsrekommendation
4C Group AB	AGM	2023-06-01	x		x
AAK AB	AGM	2023-05-04	x		x
AB Volvo	AGM	2023-04-04	x		x
Abb Ltd	AGM	2023-03-23		Digital årsstämma	x
ACQ Bure AB	AGM	2023-04-19	x		x
ACQ Bure AB	EGM	2023-06-20	x		x
Activision Blizzard Inc	AGM	2023-06-21		Ersättningsrapport	
AddLife AB	AGM	2023-05-04	x		x
Addtech AB	AGM	2023-08-23	x		x
AFRY AB	AGM	2023-04-27	x		x
Alfa Laval AB	AGM	2023-04-25	x		x
Alleima AB	AGM	2023-05-02		Ersättningspolicy	x
Alphabet Inc	AGM	2023-06-02		Långsiktigt ersättningsprogram Ersättningsrapport	x
Amhult 2 AB	AGM	2023-04-17	x		x
Apple Inc	AGM	2023-03-10		Ersättningsrapport	x
Arjo AB	AGM	2023-04-20	x		x
Aros Bostadsutveckling AB	AGM	2023-06-01	x		x
ASML Holding NV	AGM	2023-04-26		Ersättningsrapport Aktietilldelning	x
Assa Abloy AB	AGM	2023-04-26	x		x
Athanase Innovation AB	AGM	2023-05-10	x		x
Atlas Copco AB	AGM	2023-04-27	x		x
Atrium Ljungberg AB	AGM	2023-03-22	x		x
Attendo AB	AGM	2023-04-26	x		x
Autoliv Inc	AGM	2023-05-11	x		x
Avanza Bank Holding AB	AGM	2023-03-30	x		x
Beijer Alma AB	AGM	2023-03-30	x		x
Beijer Ref AB	AGM	2023-04-25	x		x
Bergman & Beving AB	AGM	2023-08-24	x		x
Betsson AB	AGM	2023-05-10	x		x

Bolag	Typ av stämma	Stäm- mo- datum	Röstning för bolagets samtliga förslag	Röstning för bolagets samtliga förslag, förutom nedan angivna förslag där vi röstat mot	NIS/ISS röstnings- rekommendation
BHP Group Ltd	AGM	2023-11-01	x		x
Billerud AB	AGM	2023-05-24	x		x
Boliden AB	AGM	2023-04-25	x		x
Bonava AB	AGM	2023-04-03	x		x
Bravida Holding AB	AGM	2023-04-28		Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x
Castellum AB	AGM	2023-03-23	x		x
Castellum AB	EGM	2023-07-13	x		x
Caterpillar Inc	AGM	2023-06-14		Kombinerad VD/SO Ersättningsrapport Långsiktigt ersättningsprogram	
Cibus Nordic Real Estate AB	AGM	2023-04-20	x		x
Cibus Nordic Real Estate AB	EGM	2023-04-20	x		x
Cinis Fertilizer AB	AGM	2023-05-25	x		x
Cinis Fertilizer AB	EGM	2023-08-30	x		x
Cint Group AB	AGM	2023-05-09	x		x
Concentric AB	AGM	2023-04-18		Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x
Corem Property Group AB	AGM	2023-04-28	x		x
Diös Fastigheter AB	AGM	2023-04-18	x		x
Dometic Group AB	AGM	2023-04-12	x		x
Electrolux AB	AGM	2023-03-29	x		x
Electrolux Professional AB	AGM	2023-04-26	x		x
Elekta AB	AGM	2023-08-24	x		x
Embracer Group AB	AGM	2023-09-21	x		x
Enea AB	AGM	2023-05-04		Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x
engcon AB	AGM	2023-05-04	x		x
Epiroc AB	AGM	2023-05-23	x		x
EQT AB	AGM	2023-05-30		Långsiktiga ersättningsprogram	x
Essity AB	AGM	2023-03-29	x		x
Evolution AB	AGM	2023-04-04		Styrelsearvode	x
Evolution AB	EGM	2023-06-16	x		x
Evolution AB	EGM	2023-11-09	x		x
Fabege AB	AGM	2023-03-29	x		x
Fasadgruppen Group AB	AGM	2023-05-11	x		x
Fastighets AB Balder	AGM	2023-05-11	x		x
General Motors Company	AGM	2023-06-20		Kombinerad VD/SO Ersättningsrapport Långsiktigt ersättningsprogram	
Genova Property Group AB	AGM	2023-05-03	x		x
Getinge AB	AGM	2023-04-26	x		x
Gränges AB	AGM	2023-06-14		Ersättningsrapport Långsiktigt ersättningsprogram	x
Heba Fastighets AB	AGM	2023-04-26	x		x
Hennes & Mauritz AB	AGM	2023-05-04	x		x
Hexagon	AGM	2023-05-02		Ersättningsrapport	x
HEXPOL AB	AGM	2023-04-28	x		x

Bolag	Typ av stämma	Stämmodatum	Röstning för bolagets samtliga förslag	Röstning för bolagets samtliga förslag, förutom nedan angivna förslag där vi röstat mot	NIS/ISS röstningsrekommendation
HMS Networks AB	AGM	2023-04-25	x		x
Holmen AB	AGM	2023-03-28	x		x
Husqvarna AB	AGM	2023-04-04	x		x
Implantica AG	AGM	2023-05-25		Styrelsearvode Ersättning till ledning	x
Industrivärden AB	AGM	2023-04-17		Ersättningsrapport	x
Indutrade AB	AGM	2023-03-29	x		x
Instalco AB	AGM	2023-05-05	x		x
Intrum AB	AGM	2023-04-27		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
Investor AB	AGM	2023-05-03	x		x
ITAB Shop Concept AB	AGM	2023-05-10	x		x
JM AB	AGM	2023-03-30	x		x
Kindred Group Plc	EGM	2023-05-17		Långsiktigt ersättningsprogram	x
Kinnevik AB	AGM	2023-05-08		Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x
Lifco AB	AGM	2023-04-28	x		x
Lindab International AB	AGM	2023-05-11	x		x
LMK Group AB	AGM	2023-04-27	x		x
Loomis AB	AGM	2023-05-04	x		x
LVMH	AGM	2023-04-20		Närståendetransaktioner Val av Censors Ersättningsrapporter Ersättningspolicys Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x
Mastercard Inc	AGM	2023-06-27		Ersättningsrapport	
Mazda Motor Corp	AGM	2023-06-24		Ersättningsstak	x
Meta Platforms Inc	AGM	2023-05-31		Kombinerad VD/SO	
MilDef Group AB	AGM	2023-05-25	x		x
Millicom International Cellular SA	AGM	2023-05-31		Ersättningspolicy Långsiktigt ersättningsprogram Bemyndigande att besluta om nyemission	x
Modern Times Group MTG AB	AGM	2023-05-17	x		x
Munters Group AB	AGM	2023-05-17	x		x
Mycronic AB	AGM	2023-05-09		Långsiktigt ersättningsprogram	x
NCC AB	AGM	2023-03-31	x		x
Nestle SA	AGM	2023-04-20		Ersättningsrapport Maxtak för styrelsearvoden Maxtak för ersättning till ledningen	x
NIBE Industrier AB	AGM	2023-05-16	x		x
Nolato AB	AGM	2023-05-03	x		x
Nordea Bank Abp	AGM	2023-03-23		Digital årsstämma	x
Norva24 Group AB	AGM	2023-05-25	x		x
Novartis AG	AGM	2023-03-07		Styrelsearvode	x
Novartis AG	EGM	2023-09-15	x		x
Novo Nordisk A/S	AGM	2023-03-23		Ersättningsrapport	x
Nyfosa AB	AGM	2023-04-25	x		x

Bolag	Typ av stämma	Stämme- datum	Röstning för bolagets samtliga förslag	Röstning för bolagets samtliga förslag, förutom nedan angivna förslag där vi röstat mot	NIS/ISS röstnings- rekommendation
Oma Säästöpankki Oyj	AGM	2023-03-30		Ersättningsprogram Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
OX2 AB	AGM	2023-05-16	x		x
Pandox AB	AGM	2023-04-12		Ersättningsrapport	x
Peab AB	AGM	2023-05-04	x		x
Pierce Group AB	AGM	2023-05-16		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
Proact IT Group AB	AGM	2023-05-04	x		x
Qleanair Holding AB	AGM	2023-05-10	x		x
Qleanair Holding AB	EGM	2023-11-14	x		x
Regeneron Pharmaceuticals Inc	AGM	2023-06-09		Ersättningsrapport	
Resurs Holding AB	AGM	2023-04-26	x		x
Resurs Holding AB	AGM	2023-09-28	x		x
Saab AB	AGM	2023-04-05	x		x
Sagax AB	AGM	2023-05-09	x		x
Samhallsbyggnadsbolaget i Norden AB	AGM	2023-04-28	x		x
Samhallsbyggnadsbolaget i Norden AB	EGM	2023-06-14	x		x
Sampo Oyj	AGM	2023-05-17		Digital årsstämma	x
Sandvik AB	AGM	2023-04-27	x		x
Sdiptech AB	AGM	2023-05-22	x		x
Securitas AB	AGM	2023-05-04	x		x
Shell Plc	AGM	2023-05-23		Ersättningspolicy Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier Långsiktigt ersättningsprogram	x
Sinch AB	AGM	2023-05-17	x		x
Skandinaviska Enskilda Banken AB	AGM	2023-04-04	x		x
Skanska AB	AGM	2023-03-29	x		x
SKF AB	AGM	2023-03-23	x		x
Smart Eye AB	AGM	2023-05-02	x		x
Solid Försäkring AB	AGM	2023-04-26	x		x
SSAB AB	AGM	2023-04-18	x		x
Stenhus Fastigheter i Norden AB	AGM	2023-05-25		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
Storskogen Group AB	AGM	2023-05-12	x		x
Surgical Science Sweden AB	AGM	2023-05-17	x		x
Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA	AGM	2023-03-30	x		x
Svenska Handelsbanken AB	AGM	2023-03-22	x		x
Sweco AB	AGM	2023-04-20	x		x
Swedbank AB	AGM	2023-03-30	x		x
Swedish Orphan Biovitrum AB	AGM	2023-05-09		Långsiktigt ersättningsprogram samt finansiering genom nyemission	x
Synsam Group AB	AGM	2023-04-25	x		x
TDK Corp	AGM	2023-06-22	x		x
Tele2 AB	AGM	2023-05-15		Finansiering av långsiktigt incitamentsprogram genom nyemission	x

Bolag	Typ av stämma	Stämmodatum	Röstning för bolagets samtliga förslag	Röstning för bolagets samtliga förslag, förutom nedan angivna förslag där vi röstat mot	NIS/ISS röstningsrekommendation
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	AGM	2023-03-29		Ersättningsrapport Ersättningspolicy Långsiktiga ersättningsprogram och dess finansiering genom nyemission	x
Telia Company AB	AGM	2023-04-05		Långsiktigt ersättningsprogram	x
TF Bank AB	AGM	2023-05-03		Bemyndigande att besluta om nyemission av aktier	x
The Kroger Co	AGM	2023-06-22		Kombinerad VD/SO Ersättningsrapport	
Thule Group AB	AGM	2023-04-27	x		x
TJX Companies Inc	AGM	2023-06-06		Ersättningsrapport	
TotalEnergies SE	AGM	2023-05-26		Sustainable development and Energy Transition plan	x
Toyota Motor Corp	AGM	2023-06-14	x		x
Trelleborg AB	AGM	2023-04-27	x		x
Vestum AB	AGM	2023-05-23	x		x
Viaplay Group AB	AGM	2023-05-16	x		x
Visa Inc	AGM	2023-01-24		Ersättningsrapport	x
Volvo Car AB	AGM	2023-04-03		Ersättningsrapport Ersättningspolicy Långsiktigt ersättningsprogram	x
Wallenstam AB	AGM	2023-05-03	x		x
Walmart Inc	AGM	2023-05-31		Ersättningsrapport	
Wihlborgs Fastigheter AB	AGM	2023-04-26	x		x
Zumiez Inc	AGM	2023-05-31		Ersättningsrapport Långsiktigt ersättningsprogram	x

Särskilt utmärkande diskussioner under 2023 har hållits kring stämmokallelserna för:

- Årsstämman i EQT med anledning av långsiktiga ersättningsstrukturer som bedömts avvika från marknadspraxis i längd och struktur. Livförsäkringsbolaget Skandia röstade emot det långsiktiga ersättningsprogrammet.

Tematisk påverkan – Climate Action 100+ *(tillbaka)*

Bolag	Bolag
A.P. Moller - Maersk A/S	ConocoPhillips
Adbri Ltd	Constellation Energy Corp.
AES CORPORATION	CRH Plc
AGL ENERGY LIMITED	Cummins Inc.
AIR FRANCE -KLM	Daikin Industries, Ltd.
Air Liquide SA	Daimler AG
Airbus SE	Dangote Cement PLC
Ameren Corporation	Danone SA
AMERICAN AIRLINES GROUP INC.	DELTA AIR LINES, INC.
American Electric Power Company, Inc.	Devon Energy Corp
Aneka Tambang Tbk (ANTAM)	Dominion Energy Inc
Anglo American plc	Dow, Inc.
Anhui Conch Cement Company Limited	Duke Energy Corporation
ArcelorMittal SA	E.ON SE
Baoshan Iron & Steel Co., Ltd.	Ecopetrol Sa
BASF SE	Electricite de France SA
Bayer AG	Enbridge Inc.
Bayerische Motoren Werke AG	Enel Spa
Berkshire Hathaway Inc.	ENEOS Holdings, Inc.
BHP Group Plc	ENGIE SA
BLUESCOPE STEEL LIMITED	Eni S.p.A.
Boeing Company	EOG Resources, Inc.
BORAL LIMITED	EQT Corp.
BP p.l.c.	Equinor ASA
Bunge Limited	ESKOM HOLDINGS SOC LIMITED
Canadian Natural Resources Limited	Exelon Corporation
Carrefour SA	Exxon Mobil Corporation
Caterpillar Inc.	FIRSTENERGY CORP.
Cemex SAB de CV Cert Part	Ford Motor Company
Centrica	Formosa Petrochemical Corp
CEZ as	Fortum Oyj
Chevron Corporation	Gazprom Neft PJSC
China Petroleum & Chemical Corporation	General Electric Co
China Shenhua Energy Co. Ltd.	General Motors Company
China Steel Corporation	Glencore plc
CNOOC Limited	Grupo Argos SA
Coal India Ltd.	Grupo Mexico S.A.B. de C.V.
COCA-COLA COMPANY	HeidelbergCement AG
Colgate-Palmolive Company	Hitachi, Ltd.
Compagnie de Saint-Gobain SA	Home Depot, Inc.
Hon Hai Precision Industry Co., Ltd.	Power Assets Holdings Limited

Honda Motor Co., Ltd.	PPL CORPORATION
Honeywell International Inc.	Procter & Gamble Company
Iberdrola SA	PT Bumi Resources Tbk
Imperial Oil Limited	PT United Tractors Tbk
Incitec Pivot	PTT Public Co., Ltd.
International Paper Company	QANTAS AIRWAYS LIMITED
JBS S.A.	Raytheon Technologies Corporation
Kinder Morgan Inc	Reliance Industries Limited
Koninklijke Philips N.V.	Renault SA
Korea Electric Power Corporation	Repsol SA
LafargeHolcim Ltd.	Rio Tinto plc
Lockheed Martin Corporation	Rolls-Royce Holdings plc
LyondellBasell Industries NV	Rosneft Oil Co.
Marathon Petroleum Corporation	Royal Dutch Shell Plc
Martin Marietta Materials, Inc.	RWE AG
Mitsubishi Heavy Industries, Ltd.	SAIC Motor Corporation Limited
MMC Norilsk Nickel PJSC	Samsung Electronics Co., Ltd.
NATIONAL GRID PLC	SANTOS LIMITED
Naturgy Energy Group, S.A.	Sasol Limited
Nestle S.A.	Saudi Arabian Oil Company (Saudi Aramco)
NEXTERA ENERGY, INC.	Saudi Basic Industries Corp.
NIPPON STEEL CORP.	Severstal PAO
Nissan Motor Co., Ltd.	Siemens Energy AG
NRG ENERGY, INC.	SK Innovation Co., Ltd
NTPC Limited	South32 Ltd.
OCCIDENTAL PETROLEUM CORPORATION	Southern Company
Oil & Natural Gas Corp. Ltd.	SSAB AB
Oil company LUKOIL PJSC	SSE PLC
Oil Search Limited	Stellantis Nv
OMV AG	Suncor Energy Inc.
Orica Limited	Suzano S.A.
ORIGIN ENERGY LIMITED	Suzuki Motor Corp.
PACCAR Inc	Tata Steel Limited
Panasonic Corporation	TC Energy Corporation
PBF Energy Inc.	Teck Resources Limited
PepsiCo, Inc.	thyssenkrupp AG
PetroChina Company Limited	Toray Industries, Inc.
Petroleo Brasileiro SA	Total SA
Petroleos Mexicanos S.A. de C.V.	Toyota Motor Corp.
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	Trane Technologies PLC
Phillips 66	UltraTech Cement Limited
POSCO	Unilever PLC

Uniper SE
UNITED AIRLINES HOLDINGS, INC.
Vale S.A.
Valero Energy Corporation
Vedanta Limited
Vistra Corp.
Volkswagen AG

Volvo AB
WalMart Inc.
WEC Energy Group Inc
WEYERHAEUSER COMPANY
Woodside Energy Group Ltd.
Woolworths Group Ltd
Xcel Energy Inc.

Tematisk påverkan – Nature Action 100 *(tillbaka)*

Bolag
3M Company
AbbVie, Inc.
Ajinomoto Co., Inc.
Alibaba Group Holding Ltd.
Alimentation Couche-Tard Inc
Amazon.com, Inc.
Ancor PLC
Anglo American PLC
Aramark
Archer-Daniels-Midland Company
Asian Paints Ltd.
Associated British Foods PLC
AstraZeneca PLC
Barrick Gold Corporation
BASF SE
Bayer AG
BHP Group Ltd
Britannia Industries Ltd
Bunge Limited
Carrefour SA
China Mengniu Dairy Co., Ltd.
Colgate-Palmolive Company
Conagra Brands, Inc.
Corteva Inc
Costco Wholesale Corporation
Danone SA
Dow, Inc.
DSM-FIRMENICH AG
Essity AB
FMC Corporation
Foshan Haitian Flavouring & Food Co., Ltd. Class A
Freeport-McMoRan, Inc.
General Mills, Inc.

Bolag
Grupo Bimbo SAB de CV Class A
Grupo Mexico S.A.B. de C.V.
Home Depot, Inc.
Hormel Foods Corporation
Inner Mongolia Yili Industrial Group Co., Ltd. Class A
International Paper Company
Itochu Corporation
JBS S.A.
Johnson & Johnson
Kellogg Company
Kimberly-Clark Corporation
Kraft Heinz Company
Kroger Co.
LG Chem Ltd.
L'Oreal SA
Lowe's Companies, Inc.
Marico Limited
Marubeni Corporation
McDonald's Corporation
Merck & Co., Inc.
Mitsui & Co.,Ltd
Mondelez International, Inc.
Mondi PLC
Muyuan Foods Co., Ltd. Class A
Nan Ya Plastics Corporation
Nestle S.A.
Novartis AG
Novo Nordisk A/S Class B
Nutrien Ltd.
Oji Holdings Corp.
Orica Limited
Packaging Corporation of America
PepsiCo, Inc.

Pfizer Inc.	Target Corporation
PPG Industries, Inc.	TJX Companies Inc
Procter & Gamble Company	Tongwei Co. Ltd. Class A
PT Charoen Pokphand Indonesia Tbk	Tyson Foods, Inc.
PT Indofood Sukses Makmur Tbk	Unilever PLC
Restaurant Brands International Inc	Vale S.A.
Rio Tinto PLC	Walmart Inc.
Roche Holding AG	Wens Foodstuff Group Co. Ltd.
Royal Ahold Delhaize N.V.	Weyerhaeuser Company
Sherwin-Williams Company	WH Group Ltd. (HK)
Sime Darby Plantation Bhd.	Wilmar International Limited
Smurfit Kappa Group PLC	Wilmar International Limited
Sociedad Quimica y Minera de Chile SA	Woolworths Group Ltd
Solvay SA	Yum! Brands, Inc.
Stora Enso Oyj	Zijin Mining Group Co., Ltd.
Suzano S.A.	Zoetis, Inc. Class A
Sysco Corporation	

Tematisk påverkan – Finance Sector Deforestation Action (FSDA) *(tillbaka)*

Bolag	Bolag
AAK AB	Godrej Group
adidas AG	Grupo Bimbo SAB de CV Class A
AEON Co., Ltd.	Hershey Company
ALPARGATAS SA	Home Depot, Inc.
Amaggi	Itau Unibanco Holding SA Pfd
Amazon.com, Inc.	J Sainsbury plc
Archer-Daniels-Midland Company	JBS S.A.
Bank of America Corp	Kellogg Company
Bank of Montreal	Kikkoman Corporation
BRF SA	Kimberly-Clark Corporation
Bunge Limited	Kingfisher Plc
CALBEE, Inc.	Kraft Heinz Company
Cargill, Inc.	Kroger Co.
Casino, Guichard-Perrachon SA	Kuala Lumpur Kepong Bhd.
Cencosud S.A.	Lear Corporation
Charles Schwab Corporation	Lowe's Companies, Inc.
CIMB Group Holdings Bhd	LVMH Moet Hennessy Louis Vuitton SE
Citigroup Inc.	Marfrig Global Foods
CJ CheilJedang Corporation	Marks & Spencer Group
CK Hutchison Holdings Ltd	Marubeni Corporation
Commonwealth Bank of Australia	Minerva S.A.
Credit Agricole SA	Mitsubishi Corporation
Essity AB	Mitsubishi Corporation
Glencore plc	Mondelez International, Inc.

Mondi plc	Suzano S.A.
Natura & Co Holding SA	Tesco PLC
Nestle S.A.	Toppan Printing Co., Ltd.
NIKE, Inc.	Toyo Suisan Kaisha, Ltd.
Nitori Holdings Co., Ltd.	Tyson Foods, Inc.
Orkla ASA	Unilever PLC
Oversea-Chinese Banking Corporation Limited	United Overseas Bank Ltd. (Singapore)
PT Bank Mandiri (Persero) Tbk	Walmart Inc.
PT Bank Negara Indonesia (Persero) Tbk Class B	Want Want China Holdings Limited
PT Charoen Pokphand Indonesia Tbk	WH Group Ltd. (HK)
Restaurant Brands International Inc	Wilmar International Limited
Samsonite International S.A.	Woolworths Group Ltd
Shiseido Company, Limited	Yakult Honsha Co., Ltd.
Sime Darby Bhd.	Yamazaki Baking Co., Ltd.
SLC Agricola SA	YPF
Standard Chartered PLC	Yum! Brands, Inc.

Tematisk påverkan – PRI Advance *(tillbaka)*

Bolag

Acciona, S.A.
Alcoa Corp.
Anglo American plc
AngloGold Ashanti Limited
Antofagasta plc
ArcelorMittal SA
Barrick Gold Corporation
BHP Group Ltd
Centrais Eletricas Brasileiras SA-Elektrobras
China Shenhua Energy Co. Ltd.
CLP Holdings Limited
Coal India Ltd.
Compania de Minas Buenaventura SAA Sponsored ADR
Duke Energy Corporation
E.ON SE
EDP-Energias de Portugal SA
Electricite de France SA
Enel SpA
ENGIE SA
First Quantum Minerals Ltd.

Bolag

Freeport-McMoRan, Inc.
Glencore plc
Gold Fields Limited
Grupo Mexico S.A.B. de C.V.
Iberdrola SA
Industrias Penoles SAB de CV
Lundin Mining Corporation
Newcrest Mining Limited
Newmont Corporation
NextEra Energy, Inc.
NIPPON STEEL CORP.
Orsted
POSCO
Rio Tinto plc
RWE AG
Siemens Energy Ag
Southern Company
Teck Resources Limited
Vale S.A.
Zijin Mining Group Co., Ltd.

Tematisk påverkan – Investor Integrity Forum *(tillbaka)*

Bolag	Bolag
Castellum AB	Fastighets AB Balder
Fabege AB	Skanska AB

Tematisk påverkan – Etikrådets Big Tech & Human Rights *(tillbaka)*

Bolag	Bolag
Alibaba Group Holding Ltd.	Meta Platforms, Inc.
Alphabet Inc.	Microsoft Corporation
Amazon.com, Inc.	Tencent Holdings Ltd.
Apple Inc.	

Tematisk påverkan – FAIRRs Animal Pharmaceuticals *(tillbaka)*

Bolag	Bolag
Dechra Pharmaceuticals PLC	Vetoquinol SA
Elanco Animal Health, Inc.	Virbac SA
Merck & Co., Inc.	Zoetis, Inc. Class A
Phibro Animal Health Corp	

Tematisk påverkan – FAIRRs Restaurant Antibiotics *(tillbaka)*

Bolag	Bolag
Bloomin' Brands DL	Papa John's Intl.
Brinker Intl.	Restaurant Brands International Inc
Cheesecake Factory Inc.	Starbucks Corporation
Darden Restaurants, Inc.	Texas Roadhouse DL
Domino's Pizza, Inc.	Wendy's Company
McDonald's Corporation	Yum! Brands, Inc.

Tematisk påverkan – FAIRRs Aquaculture *(tillbaka)*

Bolag	Bolag
Bakkafrost	Multiexport foods SA
Grieg Seafood ASA	Salmar ASA
Lerøy Seafood Group ASA	Salmones Camanchaca
Mowi ASA	Tassal Group Ltd.

Tematisk påverkan – FAIRRs Arbetsvillkor inom livsmedelsproduktion *(tillbaka)***Bolag**

BRF SA

Cranswick PLC

JBS S.A.

Bolag

Marfrig Global Foods

Tyson Foods, Inc.

WH Group Ltd. (HK)

Tematisk påverkan – Farliga kemikalier *(tillbaka)***Bolag**

3M Company

Air Liquide SA

Air Products and Chemicals, Inc.

Air Water Inc.

Akzo Nobel N.V.

Arkema SA

Asahi Kasei Corporation

Avery Dennison Corporation

BASF SE

Bayer AG

Corteva Inc

Covestro AG

DIC Corporation

Dow, Inc.

DuPont

Eastman Chemical Company

Ecolab Inc.

Evonik Industries AG

Formosa Chemicals & Fibre Corporation

HANWHA SOLUTIONS CORPORATION

Indorama Ventures Public Co. Ltd.

Johnson Matthey Plc

Koninklijke DSM N.V.

LANXESS AG

LG Chem Ltd.

Linde plc

Lotte Chemical Corp.

LyondellBasell Industries NV

Mitsubishi Chemical Holdings Corporation

Mitsui Chemicals, Inc.

Bolag

Mosaic Company

Nan Ya Plastics Corporation

NIPPON PAINT HOLDINGS CO.LTD.

Nitto Denko Corp.

Nutrien Ltd.

PPG Industries, Inc.

PTT Global Chemical Plc

Sasol Limited

Saudi Basic Industries Corp.

Sherwin-Williams Company

Shin-Etsu Chemical Co Ltd

Showa Denko K.K.

Sika AG

Sinopec Shanghai Petrochemical Co. Ltd.

Solvay SA

Sumitomo Chemical Co., Ltd.

Teijin Limited

Toray Industries, Inc.

Tosoh Corporation

Umicore

Wanhua Chemical Group Co. Ltd. Class A

Westlake

Yara International ASA

AGC Inc.

Braskem S.A. Pfd A

The Chemours Co

DAIKIN INDUSTRIES, LTD.

Honeywell International Inc.

Showa Denko K.K.

Tematisk påverkan – Konfliktmineraler *(tillbaka)*

Bolag

Apple Inc.
Applied Materials, Inc.
ASM International NV
Atea
Cisco Systems, Inc.
Cyent Ltd.
Hewlett Packard Enterprise Co.
HOYA CORPORATION
Infineon Technologies AG
Intel Corporation
Lasertec Corp.
Lumentum Holdings Inc.

Bolag

ASML Holding NV
Micron Technology, Inc.
Microsoft Corporation
NXP Semiconductors NV
QUALCOMM Incorporated
Samsung Electronics Co., Ltd.
Seagate Technology
SK hynix Inc
SK hynix Inc
STMicroelectronics NV
Taiwan Semicond Mfg Co
Tesla Inc
